

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050, — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENEK

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za insertate;
Sara jevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Socialne naloge Cerkve

Veličastna manifestacija ob zaključku proslave 40 letnice socialne okrožnice — Ganljiv sprejem pri jugoslovanskem poslaniku pri Vatikanu

Predhodniki

Boriti se moramo povsod, da ustanovimo družabno kraljestvo Jezusa Kristusa, tistega Kristusa, ki bi ga radi pustili kraljevati kvečjemu še kot Boga zakristije in ne več kot gospodarja sveta! S temi besedami je sloviti ženevski škof Mermillod spodbudil svojo četo idejnih borcev, ki so prihajali v Rim proti koncu 1870, iz raznih evropskih držav, da podprejo papeštvo, ki so mu nekaj mesecev poprej Piemontezij ugrabili državo. Mermillodovi pristaši so bili po večini katoliški plemenitaši, ki jih je usoda papeškega posvetnega kraljestva hudo zadela in ki so mislili na obnovo politične sile papeštva. Po njihovem mnenju je papeška diplomacija preveč okostenela, cerkve se je polastilo neko suho doktrinarstvo, izgubila je blaginjo s ljudstvom. Moč papeštva in Cerkve je bilo mogoče utrditi s širokopoteznim gibanjem, ki bi zajelo ljudske mase. To je bil program »Ženevskega društva«, ki ga je bil postavil že v omenjenem nagovoru škof Mermillod v marimentinski ječi v Rimu; že v teh Mermillodovih besedah je zapadla njegova skrb za socialna vprašanja. Na svoji prvi seji 23. oktobra 1870 so se društvo bavilo z ugrabljenjem papeževе države; to je bilo pač vprašanje, ki je takrat razjedalo dušo vsem katolicanom. Toda že za časa svojega bivanja v Rimu leta 1870., je Mermillod nosil s seboj osnutek delavskega vprašanja (schema de conditione operarii), da bi ga predložil cerkvenemu koncilu; to so pa 20. septembra 1870 italijanske čete vdrlje v Rim, je sv. oče oktobra meseca odgodil zasedanje cerkvenega zbora. Dve leti pozneje govori poročilo o sestanku »Ženevskega društva«, na katerem je bil ustanovljen posebni socialni odsek, ki ga je poklical k življenju neumorni Mermillod.

Vzporedno z »Ženevskim društvom« so se bavili s proučevanjem socialnih vprašanj »Krožek za socialna in gospodarska vprašanja« (Circolo dei studi sociali ed economici) v Rimu, ki mu je dve leti (1882—1884) predsedoval sam Mermillod, »Prosto društvo katol. socialnih politikov« (Freie Vereinigung katholischer Socialpolitiker) na Dunaju in »Conseil des études de l'œuvre de cercles catholiques de ouvriers« (Svet za proučevanje dela katoliških delavskih krožkov) v Parizu. Da bi vse te sile, ki so delovale razkropljeno po raznih socialnih krožkih v Evropi, zbral in jim dal določeno smer, je podjetni Mermillod leta 1884. osnoval »Union catholique d'Études sociales et économiques à Fribourg« ali kratko »Union de Fribourg«. V tej »Freiburški zvezi« so sodelovali poleg Mermilloda Lorin, Milcent, La Tour du Pin, nadalje Avstrijci Gustav Blome, Löwenstein in Franz Kuefstein. Duša vsega gibanja je bil Mermillod, ki je vedno in vedno oznanjal prihod »socialnega kraljestva Kristusovega«. Vsako leto so se člani sestali v njegovem dvorcu, da poročajo o napredovanju socialnih studijev. Zveza je glede vsakega socialnega vprašanja zavzela stališče v smislu katoliških načel. Da je res živo zgrabila socialni problem, nam kaže n. pr. dnevni red 4. letnega zasedanja, ki je vseboval naslednje točke: stanovski red in socialni razredi (industrijski, kmetijski, trgovinski in prosti poklici), ureditev lastninske pravice do zemlje, delovni red (poseganje javnih oblasti v mezdna vprašanja, mednarodno sporazumljenje v prid delavstva, obrti). Vsa ta vprašanja so danes prav tako aktualna kakor pred 50 leti. Razprava o stanovskem redu ali korporacijah se je po vojni vnovič razvnela in je danes na dnevnem redu posebno v Italiji, še vedno se bje boj za lastninsko pravico, ki so jo boljševiki odpravili in jo fašizem omejuje. Države posegajo v mezdna vprašanja itd. Danes obstojijo mednarodne organizacije delavcev in delodajalcev, ki skušajo urediti mezdno vprašanje in vprašanje produkcije z mednarodnimi sporazumi.

Škof Gašper Mermillod je 14. januarja 1886.

Zaključna sv. maša v baziliki sv. Petra

Z današnjim dnem se zaključijo rimske slovesnosti, namenjene štiridesletni obletnici »Rerum novarum«. Vatikan na te slovesnosti polaga jako veliko važnost. To kažejo ne le slovesne odprave posameznih delavskih delegacij pri sv. očetu, temveč tudi današnja sv. maša, ki jo je daroval sam sv. oče Pij XI.

Slovenci smo za to priliko dobili prav ugodne prostore, tako, da smo celotnem poteku ceremonije prav lahko sledili. Doživeli smo, kar je vedno iskrena želja vseh obiskovalcev večnega mesta: Veličasten prizor, ko slovesno prinesejo papeža v spremstvu njegove plemenite garde, kardinalov, škofov in prelato v krasno-slikovitem sprevodu v cerkev in potem ono nepopisno navdušenje vernih množic, ki v vseh jezikih sveta in na vse mogoče načine dajejo izraza svojemu veselju, da zro namestnika Kristusovega, sprejmejo njegov blagoslov in prisostvujejo najsvetjši daritvi. Ti izrazi udanosti sv. očetu so tako mogočni in spontani, da si vse osvoje in potegnejo vsakogar za seboj. Entuziazično klicanje množice se dviga in razlega v ogromnem

poslal Leonu XIII. prvo prošnjo »Freiburške zveze«, naj dvigne glas za trpeče delavstvo in ga naslovi na vladarje tega sveta. Sv. oče je odgovoril škofu 12. aprila; v svojem pismu spodbuja zvezo, naj nadaljuje s svojim delom. Dve leti kasneje, to je dne 2. februarja 1888. je zveza naslovila na sv. Očeta »Spomenico o bistvenih znakih sodobnega gospodarskega reda«; spomenico sta poleg Mermilloda podpisala Kuefstein in Lorin. Že januarja tega leta je Leon XIII. sprejel nekatere člane »Freiburške zveze« in jim v svojem nagovoru namignil, da bo v kratkem spregovoril o socialnih vprašanjih. Leon XIII. se je že leta 1888. bavil z mislijo, da bi izdal encikliko o socialnih vprašanjih, hotel pa je prej izpregovoriti o svobodi (enciklika 28. junija 1888.) in potem še o državljan- skih dolžnostih (10. januarja 1890.). Dne 15. maja 1891. se je končno izpolnila želja »Freiburške zveze«, ko je Leon v svoji »Rerum novarum« z mla- deniškim ognjem izpregovoril za neskončne množice laičnih in ponižanih, ki jim je pešice ljudi naložila jarem suženjstva.

Posebno v prvih petih poglavjih, kjer je govor o vzrokih delavskega vprašanja, kaže Leonova okrožnica krepke sledove spomenice, ki jo je »Freiburška zveza« februarja 1888. naslovila na sv. Očeta. Iz te spomenice so vzeti tudi celi stavki o delavskem vprašanju. Pri sestavi freiburške spomenice je poleg Mermilloda imel vodilno besedo Henri Lorin in sv. Oče je v izvečkih točno podal nekatere Lorinove misli. Zaključke o mezdnem vprašanju, do katerih je prišel k spomenici Lehmkühl, drugi izmed glavnih sotrudnikov »Freiburške zveze« je Leon XIII. še poostiril v prid delavstva.

Mermillod, Lorin, francoski industrijec Maurice Maignen, ustanovitelj omenjenega »Conseil des Études«, Kuefstein, Alfred in Alojz Liechtenstein, Blome in Karel Vogelsang, urednik glasovite »Oesterreichische Monatsschrift f. Gesellschaftswissenschaft und Volkswirtschaft«, to so bili le predhodniki, ki so pripravljali pot zgodovinski okrožnici. Toda, ako bi nam božja previdnost ne bila poslala papeža Leonovega kova, bi bili njihovi ključni po odločni besedi cerkve glede perečih socialnih problemov ostali glasovi vpijočih v puščavi. Leon si je nadel nalogo, da pokaže, da je cerkev res večna, a vedno nova, da vsebujejo njeni nauki načela, prikladna vsem časom, da se cerkev zna prilagoditi zahtevam modernega časa, skratka da ni starokopitna, kakor so ji očitali njeni nasprotniki. Iz te osnovne misli se je porodila cela vrsta njegovih okrožnic, ki obravnavajo vsa življenjska vprašanja, kakor zakon in družino, krščanski državni red, krščanska demokracija, razmerje med cerkvijo in kulturo, svoboda in zakon, socializem, anarhizem, prostozidarstvo in delavsko gibanje. Nagel razvoj tehnike, družbo razkrajajoči nauki liberalizma in individualizma, ki so do skrajnosti potenciali najslabše strani kapitalističnega sistema, so ustvarili hude socialne razmere, ki so vrgle delavstvo v črno revščino, ga odtrgale cerkvi in vrgle v naročje marksizmu. Skrajni čas je bil, da izpregovori cerkev, ki je stala do tedaj v tem vprašanju ob strani. To je storil Leon XIII. v svojem 83. letu s takšnim zanosom, da je n. pr. socialist Maurice Barrès izrazil svoje začudenje, kje je mogel najti Leon toliko poguma, da je cerkev spravil v moderno družbo, in da je neki ugledni angleški list zaklical: »Kateri politik in državnik na Angleškem bi se drznil tako neustrašeno govoriti, kakor papež, ki je kar vzplamtel od zgrajanja nad nečloveškimi razmerami v trgovini in industriji?« Po pravici je kmalu po objavi okrožnice »Rerum Novarum« 2000 francoskih delavcev ob svojem obisku v Vatikanu pozdravilo Leona XIII. z vzklikom: »Naj živi papež delavcev!«

urbi et orbi - vsemu svetu

Sv. maši je prisostvovalo veliko kardinalov, onih iz kurije kakor tudi inozemskih, ki so prispeli v Rim za proslavo Leonove okrožnice.

Prav tako množično adevležen je bil tudi diplomatski zbor, akreditiran pri sv. Stoli. vodstvo in zastopniki italijanske katoliške akcije, razni redovi, verske organizacije, seminaristi itd. »Schola cantorum« je čudovito ubrano izvajala znano »Tu es Petrus« in gregorijansko mašo.

Po sveti maši je bil veličasten pogled na Trg sv. Petra, preko katerega so se kakor valovi razlile verne množice, da je bil videti vse napolnjen, prizor, ki je celo za Rim redkost.

Sv. oče sprejme vse romarje

Damasovo dvorišče prenapolnjeno s predstavniki vseh narodov sveta

Danes popoldan se je s skupno avdienco vseh romarjev na Damasovem dvorišču zaključila slovesna proslava 40-letnice »Rerum novarum«. Pravkar smo tudi z gotovostjo zvedeli, da se pripravljajo nova enciklika o socialnem vprašanju, ki bo nosila ime »Quadragesimo anno«. O njeni vsebini je poročilo na drugem mestu. Vest je vzbudila velikansko zanimanje in navdušenje, ker je s tem Cerkev hotela izrečno pokazati, da stoji tudi za njo v teh težkih gospodarskih razmerah socialno vprašanje na prvem mestu. Pričeli so se že sedaj živahni komentariji o vsebini in dalekosečnosti nove okrožnice, ki bo brezdvoma temeljila na »Rerum novarum«, a šla korak dalje, kakor nujno zahteva socialni razvoj. — vendar so danes vse to še vedno več ali manj le ugibanja, ker vsebina okrožnice še ni objavljena v celoti.

Sredi krasnega Damasovega dvorišča je bil postavljen oder in na njem prestol za papeža, kardinala, škofo in diplomatski zbor. Prisostvovalo je poslovljni avdienci kakih 20 kardinalov, celoten diplomatski zbor, mnogo škofov in prelato ter papeževi sorodniki. Nova osebnost, ki se pojavlja v neposrednem papeževem spremstvu je guverner Citta del Vaticano Camillo Serafini. Na levi strani odra je bila nameščena godba papeževе palatinske straže, ki je neumorno igrala živahne komade in netila navdušenje množic, ki so pričakovale sv. očeta. Posebno so se odlikovali italijanski akademiki z glasnimi manifestacijami za papeža. Ob 17.20 je ob zvokih papeževе himne

Pij XI. stopil na oder

pozdravljen od množice s frenetičnim klicanjem in aplavzom.

Papež je nato — sedeč na prestolu pred mikrofonom — imel dolg, poldrugo uro trajajoči govor, ki ga je govoril v italijanščini, francosčini in nemščini. Prišel je s pozdravom na vse internacionalne delavske delegacije, ki so prišle od blizu in daleč, da se poklonijo Kristusovemu namestniku in na proslavo »Rerum novarum«. Papež izraža posebno zadovoljstvo, da vidi pred seboj

združene delodajalce in delavce,

kar je v današnjih dneh tako potrebno in koristno za obe strani. Imeli ste priliko, je nadaljeval sveti oče, da ste videli veliko ljubezen Rimljanov do Materje božje, ki jo je pokazalo ob proslavi 1500 letnice efeškega koncila. Rimski škof je vesel in ponosen, da mora pokazati na Boga in njegovi Materi tako zvesto in vdano ljudstvo.

Nato je sv. oče napovedal novo socialno encikliko, ki bo spomin in nadaljevanje »Rerum novarum«, kakor zahteva velika sprememba, ki se je v 40 letih izvršila v gospodarstvu in med ljudmi. Papež smatra, da je delo za blaginjo gospodar- skih razmer mogoče posesti v tri programatične besede:

Molitev, delo in žrtev

Brez teh treh bistvenih elementov ne bo uspe- la ne privatna ne kolektivna iniciativa. Molitev

Slovo od večnega mesta

Pri sv. Jeronimu

Rim, 17. maja.

Naši ljudje so se v Rimu ves čas izvrstno počutili. Največ je k temu pripomogla posrečena organizacija za dneve našega bivanja, potem pa veliko osebnih žrtve voditelja, g. prof. Snoja, ki je ves svoj čas z veliko ljubeznijo in požrtvovalnostjo daroval zaupani mu četi.

G. rektor zavoda sv. Hieronima msgr. dr. Madjerec je za slovo povabil na kosilo del naše delegacije. Še enkrat je zaživel pred našimi ljudmi vsa njegova ljubeznivost in prisrčnost, kateri je dal izraza tudi v napitnici, s katero je želel srečno pot v domovino in mnogo trajnih, solčnih spominov na bivanje v večnem Rimu. Zahvalil se mu je g. prof. dr. Snoj, poudarjajoč, da je bila dobrotljiva ljubeznivost g. monsignora prva, ki nas je zadivila na tujih tleh, nas vse dni spremljala in olajševala bivanje v Rimu in nam utrla pot k marsikateri osebnosti in ista ljubeznivost spremlja naš korak tudi nazaj v domovino. G. rektor naj bo prepričan, da ga bomo ohranili v najboljšem in hvalečnem spominu.

Na kosilu je bil tudi nuncij na našem dvoru, msgr. Pellegrinetti, ki je baš dospel iz Belgrade, koviš provinciala g. jezuita dr. Prešeren, dr. Sakob, daljinski g. jezuit in še nekaj drugih jugoslovanskih duhovnikov.

Slovo od jugoslovanskega poslanika

Ob 3 popoldne, tik pred odhodom, nas je povabil jugoslovanski poslanik pri Vatikanu, g. mi-

ključ blagoslov božji in pomoč z nebes. Socialno delo naj zajame posameznika, družino in družbo. Obsega naj ljubezen in pravičnost, mir med posamezniki, razredi in narodi. Zgled je Cerkev, ki povsod nosi svoj blagoslov, kjer je v nevarnosti svetost morale, čast božja in zveličanje duš. Vsi so poklicani na delo: duhovniki in laiki. — Za vse velike potrebe sodobnosti je potreba, da imamo odprto dušo in srce in da smo pripravljeni tudi na žrtve. Vsako socialno delo je samoposebi zahteva žrtve. Toda pri socialnem delu je še prav posebna važnost ona osebna nota, ki jo dodamo delu, ki velja več kot samo kvantiteta dela. Treba je razen tega, da se vse delo vrši v harmoniji s skupnostjo in v gotovi podreditvi skupnemu namenu.

Molitev, delo in žrtve, to so elementi, ki naj jih po stopinjah »Rerum novarum« poglobi tudi nova socialna okrožnica »Quadragesimo anno«. Tega trojnega kvasa je treba delodajalcem in delavcem, voditeljem in finančnikom, da bo vse njihovo delo prežeto s pravičnostjo in ljubeznijo. Delodajalci in delavci morajo sprejeti duha bratskega in složnega sodelovanja in zavesti medsebojnih, skupnih dolžnosti. Treba je priznanja pravice in moralne vrednosti tudi takrat, kadar gre za slabotne in brezmočne.

Končal je papež svoj govor z apostolskim blagoslovom vsem udeležencem. Nato pa je, zopet živahno pozdravljen, odšel v svoje sobane. S tem so proslave za 40 letni jubilej Leonove delavske okrožnice bile zaključene. V naslednjih dneh odidejo delavske delegacije zopet domov, da ponesejo preko vsega sveta papežev pozdrav in blagoslov socialnemu delu.

Na pragu nove dobe

Od 15. maja 1891 do 15. maja 1931 razmeroma ni dolga doba. Vendar pa se je v naglem razvoju, ki ga doživljamo ravno na gospodarskem polju, zdela sv. očetu potrebno, da s svojega najvišjega mednarodnega in tudi nadnaravnega gledišča kliče narodom zopet v spomin one osnovne elemente, brez katerih nobeno skupno, socialno poštenje ni mogoče: molitev, delo za bližnjega in odpoved lastnega udobja in razkošja, da tudi vsa bližnja mora živeti človeka vredno in dostojno življenje. Molitev, delo in žrtve, to so smernice novega, pozivljenega socialnega dela, ki naj uvede v družbo več pravičnosti in več ljubezni in premaga duha golega materializma, ki zre v človeku samo primerno sredstvo za kopičenje lastnega bogastva in udobja, ne prizna pa v njem sebi enakega in pred vrhovnim Gospodom enakoverednega bitja. Cerkev je mati in voditeljica človeštva. V svojem evangeliju hrani zakonik za življenje. Naloga Cerkve je, da črpa iz tega neizmernega zaklada božje modrosti za vsak čas pomoči in zdravlila. Iz vseh delov sveta so prihleteli delavci, ki danes najbolj čutijo težo življenja, da poprosijo sv. očeta za vodilno, odredilno besedo. Besedilo nove enciklike sicer še ni znano. Toda vsi pričakujejo in upajo, da bo to največje darilo Pija XI. človeštvu. S tem pričakanjem se tudi mi vračamo v domovino.

ništer dr. Simič, na poslaništvo in dal poštečti za odhodnico z izdatno zakusko. Vsi člani naše delegacije so bili predstavljeni g. ministru, ki je vsakemu segel v roko in se z vsemi prisrčno razgovarjal. Neposrednost in dobrota g. poslanika je vse zadivila, zlasti, ko je dvignil čašo in napil s sledečimi besedami:

Dragi rojaki! Vesel sem, da vas imam pri- liko pozdraviti v teh prostorih. To je vaša hiša in jaz sem vedno vesel, kadar vidim, da se pri meni moji rojaki domače počutijo. Vi ste zvesto udani svojemu duhovnemu poglavarju, sv. očetu papežu Piju XI., kakor dokazuje vaša pot v Rim, a vem, da ste istotako dobri patrioti in polni udanosti tudi do naše kraljeve hiše in njenega poglavarja, našega vladarja kralja Aleksandra! Naj živi sv. oče Pij XI., naj živi Njegovo Veličanstvo kralj Aleksander I.!

S trikratnim gromkim živio smo se odzvali napitnici g. ministra. Zahvalil se je g. poslaniku naš voditelj g. prof. dr. Snoj v kratkim in prisrčnih besedah. Pričakovali smo mnogo legega od Rima, a našli smo več. Posebno nas je ogrela ljubeznivost naših zastopnikov, g. rektorja Madjerec in ekscelence g. ministra Simiča, ki sta nam šla ves čas na roko in nam olajšala bivanje v Rimu. Hvaležni smo g. ministru za njegovo izredno ljubeznivost, ki jo bomo v duši poneli v domovino. Končal je g. profesor z napitnico sv. očetu, kralju Aleksandru in ministru g. dr. Simiču.

G. minister je ostal nad eno uro v prisrčnem razgovoru z našimi ljudmi, ki so nato morali po- hiteti na vlak, ki jih je ob 5.30 popeljal proti do- movini.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 1-5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Službe iščejo

Gospa — profesorica angleščine in francosčine, vešča tudi nemščine, išče čez počitnice mesto kot vzgojiteljica k otrokom ali gospodinjcem. Gre tudi kot družabnica k starejši dami. Z. Kulakova, Škofja ulica 17.

Kot vratar

služa ali tekač želi mlajši fant stalne službe. Gre tudi v kako drugo primerno službo k boljšim ljudem. Cenjene ponudbe pod A. S. 415 pošto ležeče, Prevalje.

Kuharica

srednjih let, z 12 mesečno gospod. šolo, varčna in čista, išče mesto v župnišču ali pri krščanski družini. Naslov pove uprava pod št. 5741.

Vrtnar

zmožen tudi mizarskih del oženjen, želi službo v mestu ali na deželi s stanovanjem, plača po dogovoru. Naslov v upravi pod št. 5742.

Šofer

abstinent, s francoskim in jugoslovan. izpitom, želi službo. — Naslov: Anton Krljkar, Vače pri Litiji.

Kot kuh. zapisovalka

išče mesta kamorkoli izven Ljubljane starejša zaposlena gospa. — Ponudbe pod »Zvesta« št. 5733 na upravo »Slovenca«.

Službo določa

Mizarske pomočnike takoj sprejemem v trajno delo z vsi oskrbo. Henrik Hočevar, mizar, Struge na Dolenjskem.

Uradnik

popolnoma samostojen v knjigovodstvu in korespondenci, z večletno banko in industrijsko prakso, vojaščine prost, želi premeniti mesto. Ponudbe na oglasni oddenek »Slovenca« pod šifro »Bilanca« št. 5559.

Učenka

močna in zdrava, se takoj sprejme v trgovino z mešanim blagom. Ponudbe je poslati na Stanko Špan, Planina pri Sevnici.

Baška na otoku Krku

V lastni vili v bližini kopališča z razgledom na morje imam na razpolago še nekaj sob. — Izborna oskrba. — Celodnevna penzija (stanovanje, oskrba vključno zdraviliška taksa) 65 Din. — Natančnejša pojasnila daje lastnik vile TOMŠA, Baška na Krku.

Zahvala

Vsem, ki so sočustvovali z nami ob smrti našega dobrega očeta

Franceta Sattlerja

se iskreno zahvaljuje

družina SATTLERJEVA.

ZAHVALA.

Ob prebitki izgubi naše soproge, sestre, sva-kinje in tete gospe

Završnik Zdenke soproge notarja

se najiskreneje zahvaljujemo vsem, ki so na kakoršenkoli način v težkih urah pokazali sočustvo-vanje z nami preostalimi.

KRŠKO, dne 18. maja 1931.

Žalujoči ostali.

Pouk

Čamernikova šoferska šola

Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto). Prva oblast. koncesijonirana. Prospekt št. 16 zastoj. Pišite ponj!

Stanovanja

Lepo sobo

solčno, opremljeno, od-dam stalnemu gospodu. — Gruberjevo nabrežje 16.

Stanovanje

4 do 5 sob s pritliklinami, ena ali dve sobi sposobni za pisarno, se išče za av-gust ali november v bli-žini justične palače. Po-nudbe na upravo pod »Justična palača« št. 5452

Opremljeno sobo

separaten vhod, elektri-ka, parket, takoj oddam. Naslov v oglasnem od-delku »Slovenca« pod št. 5573.

Posredstva

Gostilna - trgovina

na lepem kraju se radi boleznit takoj prodaja. Po-nudbe na upravo »Slov.« Maribor pod »Prometna točka«.

Stavbna parcela

900 m² naprodaj v Zgor. Šiški, Kosovo polje. In-formacije: Dovjak, Špan-čeva pot 171.

Stanovanjsko hišo

s kovaško delavnico od-dam v najem ali prodam z vsem orodjem. Zaposle-ne so lahko vedno 3 ose-be. — Več se poizve pri lastniku Ignaciju Kucler, kovač, Krasniške Polja-ne, p. Kresnice.

Parcele naprodaj

v Zg. Šiški od 18 do 25 dinarjev za m². Pojasnila daje Alojzij Arhar, Ce-lovška cesta 80, Sp. Šiška.

Kupimo

Pisalnno mizo

iz trdega lesa, dobro ohran-jeno, kupim. Ponudbe na upravo pod »Pisalniki«.

Srečke, delnice, obligacije

kupuje Uprava »Merkur«, Ljubljana - Selenburgova ulica 6. II. nadstr.

Srebrne krone

staro zlato in srebro ku-puje RAFINERIJA DRA-GIH KOVIN - Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina.

Objave

Razpisujemo

nabavo 12.000 kom. kraj-nikov. Pogoji in podatki za pogodbo na dan 2. 6. t. l. se dobijo pri Direk-ciji držav. rudnika Zabu-kovca, p. Griže, pod št. 2195-II.

Razpis

Mestno načelstvo v Ljub-ljani razpisuje dobavo 1 smetarskega voza, izdelanega po modelu voza, ki je bil izgotovljen na mestni pristavi. Pra-vilno opremljene in kole-kovane ponudbe je vla-gati najkasneje do dne 29. maja 1931 do 11. ure dop. pri mestnem grad-benem uradu, Nabrežje 20. septembra štev. 2-II., kjer se omenjenega dne vrši odpiranje ofert. Na-tančnejše podatke se po-izve med uradnimi urami na mestni pristavi, Kode-ljevo št. 8. Mestno načelstvo v Ljub-ljani, dne 16. maja 1931.

Poizvedbe

Beložuti pes

»Foxyerleur« se je izgubil na poti Mislinje-Slovenj-gradec. V slučaju najdbe prosim oddati v hotelu Komauer, Meža - Dravo-grad. Nagrada zajamčena.

Glasba

Pianino

malo rabljen, toda v do-brem stanju, kupim. Na-slov pod št. 5721.

Philipsov jubilejni pianino

s 5 letno garancijo je naj-cenejši kvaliteten izdelek. Minka Modic, Ljubljana, Cojzova cesta 9.

Razno

Pljučal

Pljučne bolezni ozdravi dr. Pečnik, pljučni zavod (Privat Lungenheilanstalt) Sečovo, postaja Rogaska Slatina.

Prodamo

Čebelarji!

V lastnem interesu upo-rablajte le zajamčeno pristne satnice, katere Vam nudi blagovni ode-lek Čebelarskega društva, Ljubljana, Vošnja-kova 4.

Puhasto perje

čisto čohano po 48 Din kg, druga vrsta po 38 Din kg, čisto belo gosje po 130 Din kg in čisti puh po 250 Din kg. Razpošil-jam po poštne povzetju. L. BROZOVIC — Zagreb, Illica 82. Kemična čistil-nica perja.

Volčje pse

mlade, imam za prodati. Vprašati: Ussar v Mari-boru, Ruška cesta 49.

Tovorni avto

enotonski v dobrem sta-nju, prodamo radi nabave večjega po zelo nizki ce-ni. Ogled pri »Levante«, Kolodvorska 30.

Mala kredenca

in mizica, belo pleskano, ter žični vložek, garanti-rano čisto, naprodaj. — Florijanska ulica 29.

Obrt

Specijelni entel oblek Vezanje zaves, perila in monogramov mehanično, umetno in ročno. Tambu-riranje namiznih prtov, kuhinjskih garnitur, pred-tiskanje, entlanje perila. Matek & Mikeš, Ljublja-na, poleg hotela Strukelj. »Breda« žepni robci ko-mad 2 Din.

Pšenično moko

najbolj čist mlinov nudi najceneje veletrgovina žita in mlevskih izdelkov A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24.

Turisti! Izletniki!

Pozor!

Sv. Lovrenc na Pohorju, penzija Böttner, nizke cene, mednarodna kuhinja, stalni avtobusni promet od žel. postaje v trg in nazaj.

Modroce

vrhne iz la afrika močno blago Din 240.— otomani Din 550.— mreže - posteljne odeje - žimo - cvilnih najcenejše kupite pri

Rudolf Sever Ljubljana, Marijin trg 2

Elektropodjetje

A. ARHAR

Celovška cesta 80 Sp. Šiška

prevzema vsa električna dela in inštalacije pod ugodnimi pogoji. Jamči se za solidno delo in nizke cene.

Malinovec

pristen, naraven, na malo in veliko prodaja lekarna Dr. G. PICCOLI, Ljubljana, Dunajska c. 6

Telefon 2059

Premog suha drva Pogačnik, Bohoričeva ulica 5

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri A. & M. ZORMAN Ljubljana, Stari trg št. 32.

T. SOKLIČ MARIBOR

Mlekarja

neozjenega, po možnosti absolventa mlekar-ske šole, ali takega, ki ima dobre večletne izkušnje v mlekarji, iščemo. Naslov v podružnici »Slovenca« v Celju.

2000 Dinarjev mesečnega pavšala in poleg tega še provizijo zaslužite lahko pri nas. Mi Vas name-stimo z dogovorom za zaposlenje v Vašem last-nem bivališču, ako hočete za nas delati marljivo in pošteno. Dela se z brezkonkurenčnim mnogo-iskanim specialnim predmetom. Akcepriranim da-mam in gospodom dajemo kolekcijo proti plačilu 28 Din. Prosimo samo pismene ponudbe z znamko za odgovor. »Commercia«, trgov. podjetje, Osijek.

RAZPIS. Oddetek naše Zadruga za »hišni obrt« ustanavlja rajonska zastopstva. Iščemo nujno agil-ne in zanesljive zastopnice za prodajo naših stro-jev za pletenje in za poučevanje v obratovanju istih. Prosimo samo pismene ponudbe s priloženo na ime reflektanta glasečo se markirano povratno kuverto. — Zadruga jugoslov. pletarja (oddelek za »hišni obrt«), Osijek.

Otomane

Najcenejše in najboljše modroce, feder-modroce, divane, fotelje, zložljive postelje, mreže in garniture Vam nudi

F. Sajovic, Ljubljana Stari trg 9

P. n. občinstvu sporočam, da sem prevzel

Park hotel „Tivoli“

katerega bom vodil z največjo vestnostjo. Skrbel bom za dobro dunajsko kuhinjo in izbrano pristna vina. Posebno pažnjo pa bom posvečal popoldanskim južnam, tako, da bodo prišli tudi naši malčki na svoj račun. Ob večerih koncert (reproducirana glas-ba). Za obilen obisk se priporoča

Slavko Dolničar.

RAZPIS.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani razpisuje oddajo slikarskih, pleskarskih, ključavničarskih, kamnoseških, parketnih, pečarskih in ste-klarskih del, dobavo lesenih okenskih rolo-jev in polaganje linoleja

za objekt II. v Gajevi ulici.

Vsi potrebni podatki se dobe pri podpisnem uradu od 21. t. m. dalje med uradnimi urami za Din 20.—

Zapečateni in kolekovane ponudbe z Din 100.— je vložiti do 28. t. m. do 12. ure opoldne pri Pokojninskem zavodu za name-ščence v Ljubljani, Gledališka ulica 8./III.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani.

Sodnik je sodil - na ukaz orožnikov!

Sodišče v Pazinu proti hrvatskim knjigam

»Slovenec« je že poročal, da je pazinski sodnik obsodil slovenskega duhovnika Leopolda Jurca na 500 lir denarne kazni, ker je delil kot poverjenik Mohorjeve družbe za Istro Mohorjeve knjige med naročnike. Knjige so oblasti dovolila. Ker se državni tožilec ni mogel oprijeti za to nit, je tožil slovenskega duhovnika, da je knjige delil na javnem prostoru, kar je po italijanskem zakonu prepovedano. O poteku obravnave smo prejeli še naslednje poročilo:

Nedavno sta bila istrska duhovnika Šime Frulič in Leopold Jurca obsojena od kraljevega italijanskega sodišča v Pazinu zaradi širjenja nabožnih tiskovin ter mohorskih knjig v hrvaškem jeziku. Leopold Jurca, župni upravitelj v Trzinu in Bermu, je vložil priziv; enako tudi beramski organist Martinčič, ki je bil istočasno z njim obsojen. Zastopal ju je odvetnik Marotti iz Gorice, Italijan iz notranjosti. Odvetnik je na prvo razpravo dovedel nekaj prič, katere so soglasno izpovedale, da je župnik delil knjige v kuhinji. Ker kuhinja ni »javen prostor« v smislu paragrafa, je sodnik de Mori vpraševal priče, ali niso bila kuhinjska okna morda odprta. Menda je hotel s tako pretvezo proglasiti kuhinjo za »javni prostor«. Odvetnik ga je ostro zavrnil, naker je sodnik opustil smešni poskus. Ker obtožba ni trdila, da se je delitev knjig vršila na javnem kraju, sploh ni bilo zakonitega razloga za kako obsodbo. Toda po Pazinu so javno govorili, da je imel sodnik Mori ukaz, da mora obtožena obsoditi. Zaenkrat si je pomagal sodnik s tem, da je razpravo odgodil. Hotel je zaslišati karabinerskega maršala in brigadirja, ki sta pri sestavi obtožnice sodelovala. Brigadir, ki sedaj služi v Postojni, in maršal sta nato prejela nalog, zbrati nov obtožni material proti obtoženemu. V četrtek 7. maja sta prišla v Trzin v paradni uniformi s vsemi znaki orožniške časti in moči, da bi se ljudstvo bolj splašalo. Hodila sta s tolačem od hiše do hiše in spraševala, če imajo Mohorjeve knjige, kje so jih dobili in kje je župnik knjige delil. Vse ljudstvo je soglasno izjavljalo, da je bilo

na knjige naročeno in da jih je župnik razdelil v kuhinji. Nobene priče nista našla, da bi izjavila kaj nasprotnega. Lotila sta se otrok in zahtevala, naj prinese pokazat »šolske knjige«, misleč, da bodo pokazali mohorsko mladinsko knjižico »Ciba-biba«, da bi tako našla kak »crimen« proti državnemu šolstvu. Otroci so seveda prinesli prave šolske knjige, kajpak ultraitalijanske. Stiri ure so iskali po Trzinu krivega pričevanja, pa vse zaman. Gospodarje so klicali z dela domov, samo da jim pokažejo Mohorjeve knjige. Vsa vas se je po nepotrebnem razburjala.

Kljub vsem ponesrečenim poskusom je vendar orožniški kapetan vztrajal pri zahtevi, da se izreče obsodba. Proti vsej proceduri je sestavil sodnik novo obtožnico in poklical k drugi razpravi par prič iz ljudstva. Priče so bile izbrane tiste, ki so orožnikom izjavile, da »ne vedo ničesar o ti reči«. S takimi jabolnimi pričami je hotel narediti vtis objektivnega postopanja in položiti vso važnost na izjave orožnikov, edinih, ki so bili proti obtožencu, dasi niso inkriminiranega dejanja ne od blizu ne od daleč videli. Ker odvetnik ni bil obveščen o novih pričah, jih je odklonil in niso bile zaslišane.

Pri razpravi v soboto 9. maja je sodnik zaslišal orožniškega kapetana. Ta je v splošnih pozah izrekel svoje ogorčenje, da se hrvaške knjige širijo po pazinski okolici in celo tja do Kaštergec — to so zanj Herkulovi stebri! — pa ne morda v posameznih izvodih, ampak v celih paketih itd. Ko ga je sodnik vprašal, če so se knjige delile tudi na javnih krajih, je spet generično izjavil, da se je delilo »povsod, javno in privatno«, ne da bi navedel kak konkretnega.

Odvetnik je začel svoj zagovor. On zase da je prepričan, da obtožena nista storila protipostavnega dejanja, pa ker se jima je že nekaj generično očitalo, predlaga oprostitev z motivacijo, da »krivda ni dokazana«. Ko je odvetnik hotel od uvida preiti k utemeljitvi, je sodnik nenadoma potegnil iz miznice papir in jel čitati. Še preden so se vsi za-

vedeli, da treba vstati, je bila obsodba prečitana. Sodnik je že dan poprej sodbo sestavil. Razprava je bila samo komedija. Župnik Jurca Leopold je bil obsojen na 500 lir globe, organist Martinčič na mesec ječe, brez kondicionala. Višina globe je po veljavnem italijanskem zakoniku protizakonita, ker ne more presegati 50 lir. Obtožena sta vložila priziv na višjo instanco v Puli.

Po razpravi je več uglednih pravnikov izjavilo, da še niso videli vsa leta svoje prakse tako samovoljnega in protizakonitega postopanja. Orožniški kapetan pa je rekel, da bo zdaj šele začel z vso energijo preganjati hrvaške knjige. — Italija si lahko dovoljuje take nezakonitosti. Če je pa to njej v korist, o tem naj razmišljajo v Rimu.

Avenanti ostane. Vesti o definitivnem odhodu deželnega fašistovskega tajnika Avenantija iz Gorice ne odgovarjajo dejstvom. Avenanti je bil začasno odpotoval in je pred kratkim spet zavzel svoje mesto v Gorici.

Goriški nadškof bo ozdravel. Nadškof dr. Fr. Sedej je sicer srečno prešel smrtonosno krizo, vendar je še slaboten ter se mora varovati. V nedeljo 10. maja se ni mogel udeležiti jubilejne slavnosti na Ogledju. Namesto njega je imel pontifikalni slavnostni govor tržaški škof dr. Al. Fogar. Zdi se, da bo nadškof letos tudi primoran opustiti birmovanje, dokler se mu zdravje ne izboljša.

Niti procesije niso mogoče. V Trstu so se letos opustile slovenske procesije križevske tedna, kjer so bile še v navadi. Kjer se pojo slovenske litanije, so se povsod odpele v cerkvah brez procesije izven cerkve.

Smrt. V Hrušici pri Podgradu na glavni cesti iz Trsta na Reko je avto povozil na smrt Štefana Ceka, hišnega posumnika in gostilničarja. Bil je ugleden mož in oče deveterih otrok.

Na Repentabu so dobili nove zvonove. Blagoslovil jih je škof Fogar na vnebohod.

Na Katinari bodo cerkev poslikali. Načrt Toneta Kralja za križev pot na zidu je škofijska komisija v Trstu odobrila.

Roparski napad v samotni mlin

v Dolini pri Čatežu.

Mirna, 17. maja.

V samotni dolini med Sv. Križem in Cirnikom stoji Teranov mlin, v katerem stanujeta le dve ženi, mati in hči, lastnici mlina. O njih se je raznesla govorica, da imata precej denarja, kar je dalo povoda raznim elementom, da so mlin že večkrat napadli in izropali, kar se je dalo.

Tako in še na brutalnejši način se je izvršil roparski napad v noči od petka na soboto. Pod okno sta prišla dva neznanca moška in zahtevala, naj odpro. Ker pa na vprašanje, kdo je, ženi nista hoteli odpreti, sta roparja silo udrla v hišo in se lotila »dela«. Videč, da ne dobita denarja, sta se lotila žensk. Eden je prijel 84letno mater za vrat, hoteč jo zadaviti, ker ni povedala kje ima denar, drugi se je lotil 50letne hčere in jo tolkel po glavi, da bi jo skoro ubil, če bi mu ne bila ušla iz sobe vsa krvava in z razbito glavo.

Ko sta roparja uvidela, da ne dobita denarja, sta odšla. Zita in drugi stvari pa zaenkrat nista odnesla. Ubogi ženi pa sta v večnem strahu, kdaj ju zopet obiščejo roparji.

»Revizor« nadziral kuluk

Ptuj, 18. maja.

Ljudsko delo ali kuluk je v polnem razmahu. Posamezniki in vozniški vrše svoje delo, ki ga je predpisal zakon. Malo čudno se sliši, pa je vendar res: celo kuluk je dober ljudem, da ga izrabijo in na ta način žive, seveda po goljufivih metodah.

Na banovinski cesti Janeževci—Sv. Rupert—Sv. Lenart se je zgodilo. Pred 3 dnevi je prišel »banski revizor«. Hodil je po sosednjih občinah in se zanimal za kuluk. Nadzoroval je delo na cesti in si dovoljeval vpogled tozadevnih zapiskov pri županu. Ni mu bilo treba živeti preprosto. Naši ljudje so gostoljubni. Kar je hotel, vse je dobil. Revizorji zbujajo vedno »respekte«.

Zanj je zvedel tudi cestni nadzornik g. Zagoršek, oče mu je povedal. Odšel je hitro v občino Drstol pod Sv. Urbanom, revizorja ni bilo. V nedeljo zjutraj ga je zmanjkalo. Odšel je, noč ga je vzela, ne da bi poravnal račune: postelja zastoj, hrana — zastoj. Takoj je bilo jasno: goljuf, ki se je izdal za »revizorja«. Najbolj nesramno je to, da je možakar ustavil na cesti orožnike in se jim predstavil — kot revizor. Prebrisan je bil dobro. Tako se mu vsaj orožnikov ni bilo treba bati.

Sumijo, da je bil to nekdanji hlapec, ki je pred leti in leti živel v teh krajih, sedaj pa ga niso spoznali. Torej pozor! Kot Gogoljev »Revizor«!

Plički padli iz gnezda

Ljubljana, 19. maja.

Dvema slabima vzgojiteljema je podvržena mladina sodobnosti, namreč kinu in detektivskemu romanu. Fante, ki komaj prekoraj nevarna leta dozorevanja, si redno zaželi dogodkov, v katerih bi mogli imeti vlogo junaka, film in detektivska zgodba pa dasta njegovim sanjam spušeno obliko in fant si zaželi življenja apasov in zločinov, spretno izumikajočih se zasledovalcem.

Povsod narašča kriminaliteta zločincev. Tudi pri nas. Neredi poročajo časopisi o zločinih mladolletnikov zaradi ozira do njih bodočnosti. Zadnje dni pa je zakrila policija slučaj, ki prav osupne vsakogar. Izsledila je namreč tatinsko trojico treh mladih, še nedoraslih deklev, ki so sistematično izvrševali vlome po Ljubljani.

Tako so si oskrbeli ponarejene ključke do pisarniških prostorov banke Pehani et Co. ter jih večkrat ponoči obiskali. Odnášali so razne zlate in srebrne ure, budilke, cigaretno dozo, vžigalnice in podobne predmete. Dalje so vlomili v prostore Škola na Taboru in odnesli več glasbenih instrumentov in not. Na neki šoli v mestu so ukradli dežnik. Vlomili so v podstrešje neke hiše v Dalmatinovi ulici in odnesli več predmetov, kakor obleke, dežnikov itd. Iz nekega zasebnega stanovanja pa so odnesli razne blazine, finega papirja, stroj za rezanje svinčnikov in podobno.

Policija je mislila, da krajejo te stvari starejši vlomilci, pa kmalu je prišla pravica vlomilcem na sled. Dva dekleta sta bila aretirana, eden pa zaenkrat še ne, ker je v službi izven Ljubljane.

Skoraj vse pokradeno blago so našli še pri njih. Dekli so namreč kradli bolj iz nagnenja do pustolovščin, kakor iz potrebe. Zalosten dokaz slabega vpliva filma in detektivskega čtiva na mladino!

Nesreče in poškodbe

Ljubljana, 19. maja.

V ljubljansko bolnišnico so danes sprejeli 6 ponesrečencev. Prvi je 7letni Alfonz Uršič, sin cerkovnika z Ježice. Tega je danes dopoldne povozil na Ježici neki voznik, kateremu je deček pritekel pod voz. Deček ima poškodbe na glavi.

V nedeljo je bil doma ranjen 40letni Franc Kokalj, delavec in posestnik iz Depalje vasi 33 pri Trzinu, ki je bil doma napaden in ranjen z nožem v glavo.

Pri sokolski telovadbi v telovadnici na Prulah se je ponesrečil sin progovnega paznika, 18letni Ivan Macarol z Galjevice 196. Temu je padla na noge šipa in ga obrezala.

Prav resna nesreča se je pripetila 20letnemu delavcu Stefanu Jakopiču z Dobrave pri Vintgarju. Jakopič je uslužben pri ing. Josipu Dedku. V nedeljo je pomagal pri nekem odru pri tovarni KID na Jesenicah. Stal je na podstavku, ki pa se je zasukal, tako da se je del odra zrušil na Jakopiča. Jakopič je zlomilo obe nogi, poleg tega pa je dobil še hujše poškodbe po obrazu. V bolnišnico je prišel šele danes.

Dva požara

Slovenjgradec, maja 1931.

Pretekle dni je ogenj zopet napravil dve-ma posestnikoma svoje razdejaje. V sredo proti polnoči je uničil hišo in pod isto streho se nahajajoči hlev s pripadajočimi pritlikinami posestniku Fr. Rapotočniku v Tolstem vrhu obč. Mislinje. Poleg poslopja je zgorela tudi vsa premičnina, kakor gospodarsko orodje, žito, krma, obleka in pohištvo, z eno besedo vse, le s težavo je gospodar rešil svojo ženo, tri otroke in živino. Škoda se ceni nad 20.000 Din. Dočim znaša zavarovalnina 13.000 Din. Po vsej verjetnosti je požar nastal, da je iz železnega štedilnika, ki se je nahajal v sobi, iskra prišla skozi dimnik, ki je segal samo v podstrešje, ne pa skozi streho, ki je bila krita z deskami. Ker je pihal veter, se je streha vnela in se je ogenj hitro razširil po vsem poslopju, tako, da so domačini, ko so se ponoči prebudili in zaznali ogenj, morali streti okno, da so si rešili življenje sami in živini, ker je v kuhinji že bilo vse v ognju ter izhod skozi vrata popolnoma nemogoč.

V petek okrog pol 10 pa je požar uničil gospodarsko poslopje, hlev in skedenj do tal posestniku Skodniku pd. Mostnaru v Vedrižu obč. Smilavž. Razven gospodarskega poslopja je zgorelo tudi okrog 65 meterskih stotov razne krme za živino, ter razno gospodarsko in poljedelsko orodje, nekaj miz, sodov in vozov. Skupna škoda se ceni na 65.000 Din. Dočim znaša zavarovalnina le 30.000 Din. Na kraj nesreče je prihitela požarna bramba iz Podgorja, ki je ogenj lokalizirala, da se niso vneli drugi blizu stoječi objekti, ki so bili v resni nevarnosti. Ker je bilo poslopje večinoma leseno ter se je ogenj hitro razširil, ni bilo mogoče rešiti kaj drugega kakor samo živino. Vzrok požara je še neznan. Domnevajo pa, da je kak popotnik šel po poti mimo skednja in vrget k skedenju ali pa v suho steljo pri hlevu cigaretni ogorek, ki se je pozneje vnel.

Jurija je našel na ulici

Dobrna, 18. maja.

Veliko smeha in zabave nam je povzročil te dni tukajšnji kmet, kateri je pripovedoval, kako je iz Celja domov grede sredi ceste našel kar celega »Jurja« in kako ga je potem na varno spravil. Ljudje so seveda z velikim zanimanjem poslušali njegovo čudno zgodbo in srečo, kajti v današnjih slabih časih je že en »Jurc« prav redka prikazen, in tudi zelo redki so slučaji, da bi kdo »Jurja« kar na cesti pobral. Zgodilo se je pa takole:

V Celju je bil semenj. Tudi iz našega kraja je šlo nekaj ljudi ob tej priložnosti v Celje, od kod so se vračali nekateri pozno ponoči domov. Med sejmarji se je vračal tudi kmet Jurij s svojo ženo. Malo preveč je pogledal v kozarec, tako da je pri vsakem koraku zaostal za svojo ženo, katerega je ne meneč se za svojo moža urno korakala po prašni cesti naprej. Nesrečni Jurij je zaostal, ter nazadnje popolnoma mirno sredi banovinske ceste zaspal.

Ko je Jurij tako sredi ceste spal, pride za njim po cesti kmet, kateri nam to pripoveduje, ter najde tam spečega Jurija. Spravi ga na nogo, ter ga odvede do bližnje gostilne, kjer ga spravi pri peči na klop, na kar nesrečni Jurij spanje mirno nadaljuje. Kmet pride domov, ter začne hudomušno pripovedovati, kako je kar celega Jurja na cesti našel. Vsek se je urno potipal za žep, ter se prepričal je li še denar na svojem mestu. Prigovarjajo mu nekateri, naj Jurja nese v farovž, da gospod v nedeljo s priznane oznanijo, da se je našel denar, ter da naj se lastnik zglesi.

V tem pa pride tudi neka žena, katere izjavi, da je najdeni denar ona izgubila, ter naj ji ga vrne. Mož ji ves vesel pove, da je Jurja shranil v gostilni ob cesti, ter naj se samo tam zglesi, ter vpraša po tistem Jurju, katerega je on tam spravil. Žena odide »naravnost« v določeno gostilno, ter tam vpraša jeli kdo tukaj shranil Jurja, katerega je našel na cesti. Gostilničar ji s smehom pove, da je to res, samo da ni ta »Jurc« tisočdinarski bankovec, ampak da je to slučajno Jurij, njen zakonski mož, katerega je ona na banovinski cesti izgubila, kjer ga je nato našel kmet, kateri ga je tukaj spravil.

Žena sedaj ni vedela ali bi se jezila na sebe, ali na svojega moža. S kratkimi besedami je spravila moža domov, ter je gotovo sklenila, da ne bo nikdar več »Jurja« izgubila, kajti

Katol. akcija v Beli Krajini zboruje

Črnomelj, 17. maja.

Danes se je v Črnomlju vršil enodnevni tečaj, ki ga je organiziral dekanjski odbor Katoliške akcije za može in za fante semiške dekanije. Prireditve mož in fantov so vedno impozantne in kdor je videl to trumo belokranjskih korenjakov z zagorelimi obrazi, iz katerih zrejo tople, mile oči slovenskega kmeta, ko se je pomikala iz dekanjske cerkve v podružnico, kjer se je vršil tečaj, je moral priznati, da je katoliška vera varna, dokler jo bodo branila taka srca in take roke.

Tečaj je bil odprt s v. mašo, med katero je vseučil profesor dr. J. Fabijan v zelo jasnem cerkvenem govoru tolačil nad 200 tečajnikov, došlih iz vse Bele Krajine, osnovne misli Katol. akcije. »Podaljšana duhovnikova roka, poostrene duhovnikove oči, povečan duhovnikov glas, to ste vi, možje od Katoliške akcije. Sv. oče je vas pozval, da mu pomagate pri delu reševanja duš. Kakor je Kristus poslal apostole, tako njegov zastopnik pošilja na misijonsko delo vse zavedne krščanske može in fante. Cilj katoliške akcije je reševati duše, ustvarjati kristjane ter posredno z njimi pokristjaniti družine, narode in države ter vse javno življenje. Ni čuda, da so te besede povzročile najtoplejši odmev med tečajniki.

Tečaj se je vršil nato v mestni podružnici. Mi nismo več vajeni zborovati po cerkvah, in vendar je res, da se je v prvih stoletjih cerkveno delovanje vršilo po cerkvah in da so prvi kristjani vsa važnejša vprašanja obravnavali zbrani okrog oltarja svoje cerkve. Morda bodo napočili zopet časi, ko se bo katoliška cerkev morala zopet v ta namen posluževati božjih hramov. Delo katoliške akcije, v kolikor ni podrobno, pa itak spada v ta okvir. Pogled na prenapolnjeno cerkev, kjer so mladi fantje sedeli poleg osivelih očetov, sredi med njimi pa dušni pastirji skoroda vse dekanije, nad vsemi pa, kakor nad v miru in ljubezni združeno družino belih golobček predstavljajoč sv. Duha, ki ogreva vse s krščansko ljubeznijo in s krščanskim pogumom.

Prvi je govoril vseuč. prof. dr. Fabijan

Velik požar v Moravčah

Moravče, 19. maja.

V ponedeljek okrog 8 zvečer je nenadoma izbruhnil požar na strehi gospodarskega poslopja pri posestniku Mihju Slibarju, vulgo Kramarju v Moravčah. Očividci pravijo, da je zagorelo najprej na južnem in potem na severnem koncu strehe in nato je bila šele vsa streha v ognju; seveda se je zgodilo vse v roku ene minute. Ves trg je bil naenkrat v svetlobi. Ljudje so prestrašeni bežali iz hiš, ker je marsikdo mislil, da gori pri njem.

Skoraj neverjetno je, kako je mogoče, da je bila v eni minuti vsa okrog 20 metrov dolga streha v ognju, kar je ves dan deževalo. Četudi stoji hiša posestnika prav blizu hleva, komaj 3 metre oddaljena, so jo vrli gasilci, ki so neumorno delovali, obvarovali, da ni vžgala.

Največja sreča za Moravče pa je, da ni bilo

nič vetra. Poslopje, ki ga je uničil ogenj, je stalo v ognju, in v slučaju vetra bi bil lahko vse trg v razvalini, posebno še, ker je bilo dole Moravčev prav ravno z vodo. Prav sedaj pa se zgradi vodovod, tako da bomo za vse slučaje z vodo preskrbljeni.

Ko so gasilci požar omejili, da ni bilo za enkrat večje nevarnosti, se zopet začne klic, da gori v eni izmed bližnjih vasi Soteski ali Negastrnu. Del gasilcev z brzgalno se je že odpravljal k novemu požaru, ko so drugi gledalci ugotovili, da je ogenj bolj oddaljen, in tudi začenja že pojenati, zato so gasilci ostali doma. Slibarju je pogorelo vse gospodarsko poslopje s hlevom, orodjem, stroji, steljo itd., ostale so samo gole stene hleva. Živina je vsa rešena, ker je bil ob času izbruha požara ravno domači sin v hlevu. Iz pogorišča se je še drugo jutro dvigal dim, ker slama in tramovje še vedno naprej tli.

Je vodila nizdol po strmem bregu v naraslo Radovno. Iskali so ga ob vodi in res našli za tovarniškim jezom, kjer so ga ob polstih potegnili na suho. Prenesli so ga v domačo hišo na Dobravo, kjer je zavladala globoka žalost. Vsa Dobrava stoji pod vtisom tega pretresljivega dogodka. Rajnik Alojzij je bil zelo dober in splošno čislani mladenič.

Murska Sobota

Zdravstvena predavanja. G. primarij dr. Silvij Brandien je imel v obrtno nadaljevalni šoli dve zdravstveni predavanji. Najprej je govoril o zdravju sploh, v drugem predavanju pa je poudaril važnost solnca in zraka za zdravje.

Nabori. Že več dni sem se vršijo vojaški nabori. Sobota je dan za dnem živa. Po ulicah se sliši petje in vriskanje. Do gostilniških preprirov, pretefov in drugih nerednosti do sedaj ni prišlo.

Ekstremisti v Nemčiji naraščajo

Kaj naj to pomeni?

Berlin, 19. maja. Pri deželnozborskih volitvah v Oldenburgu so zmagali fašisti, oziroma narodni socialisti ali hitlerovci. Dobili so 98.000 glasov, dočim so jih imeli pri volitvah v državni zbor meseca septembra lanskega leta 76.000. Zaradi tega je število njihovih poslancev v deželni zbor naraslo od 3 na 19. Socialni demokrati, ki so bili med masami počasi izgubljali tal, so tudi pri teh volitvah padli, in sicer od 19 poslancev na 11, ki so združili 55.000 glasov, dočim so jih imeli pri državnozborskih volitvah 66.000.

Prav tako kakor fašisti so narasli tudi komunisti, ki so lani zbrali 14.000 glasov, letos pa znaša število njihovih volivcev 19.000.

Dočim so socialni demokrati nekaj izgubili, so pa ostale mešanske stranke kakor tudi agrarni bili naravnost decimirani. Samo zgbne centruma so neznatne. Število njegovih volivcev je padlo samo za 2000.

Ta pojav, ki se kaže pri vseh lokalnih volitvah v Nemčiji sploh, vzbuja tem več skrb, ker se je splošno mislilo, da bo lažjem zgubiti na pristajati, kakor hitro se je 107 njegovih poslancev odstranilo iz Reichstaga in tako pokazalo nemotno te stranke, da bi pozitivno sodelovala pri reševanju političnega in socialnega položaja države. Zdi se pa, da je narodnosocialistična stranka vsaj

zaenkrat od te taktike pridobila. To bi pomenilo, da se bodo nemške mase le še bolj dale zavajati v ekstrem na desno in na levo in da se privlačnost ekstremnih strank, ki pridno izkoriščajo dejstvo, da ima Nemčija 5 milijonov brezposelnih, nikakor ni zmanjšala.

Začuda pa odgovorni politiki nemške države, pripadajoči centrumu, položaja ne presojajo tako pesimistično, kakor bi se na prvi pogled zdelo upravičeno. Ti politiki pravijo, da se vrši v narodnosocialistični stranki proces razjasnjenja in izčiščenja, in to prav zaradi tega, ker ima stranka parlamentarne počitnice, med katerimi je prišlo do obračunavanja v lastni stranki. Kakor svojčas v italijanski fašistični stranki, tako obstojata tudi med nemškimi fašisti, in sicer v še veliko bolj izraziti meri, dve struji: antikapitalistična in nacionalistična, ki socialne zahteve zapostavlja za nacionalnimi. Voditelj prve struje, kateri seveda pripada po večini mladina, je Stennes, drugi pa načelnik sam načelnik stranke Hitler. Kakor navadno, je prva struja bolj idealistična in borbeno, druga pa računna z realnimi razmerami, to se pravi, s kapitalizmom, kateremu je g. Hitler že v parlamentu pripisal obilne žrtve. Hitler se je sedaj neprijetnega Stennesa iznebil.

Iz tega se z veliko upravičenostjo sklepa, da

se bo Hitlerju po-rečilo, premagati ekstremizem v lastni stranki, tako da bo zmogla za pozitivno sodelovanje pri upostavitvi nemške države. Zato se skoraj z gotovostjo pričakuje, da se bodo narodni socialisti v bodoči zini zopet povrnil v Reichstag, kjer bodo tvorili več ali manj stvarno opozicijo proti vladni Brüning-Curtius-Wirth. To se bo vsekakor moglo smatrati kot uspeh modre politike centruma, ki s svojimi odredbami proti brezposelnosti in za sanacijo nemških finančnih kakor tudi s tem, da je prisilil socialne demokrate, da se iznebijo zadnjih ostankov demagogizma in privolijo v potrebne žrtve naroda za gospodarsko sanacijo, skuša uspešno izpodkopati lla ekstremizem.

Seveda pravijo Nemci, da bo centrumška politika imela končen in definitivni uspeh samo, če se bodo zapadne velesile napram Nemčiji drugače orientirale. V tem ožiru polagajo Nemci veliko upanja na pogajanja Brüninga in Curtiusa z angleško vlado. Pravijo, da imajo Angleži v rokah ključ do usode Evrope in da se bo svetovna gospodarska kriza mogla premagati le z njihovo pomočjo. To pa da je mogoče samo, če se upoštevajo upravičene politične zahteve in potrebe Nemčije.

Ta pričakovanja je v zadnjem trenutku nekoliko ohladil govor italijanskega zunanjega ministra Grandija v Ženevi, ki je Nemce precej razočaral.

Proti domu

Rim, 17. maja. Slovenski romarji se poslavljajo od Rima. Prav do vlaka so jih spremili dr. Magljec, dr. Anton Prekeren, dr. Podbregar, prijatelj p. Mavričij Teras, dr. Aleksič, Kurant, Tončka pa je prinesla še vrtnice in jugoslovanske cigarete, katerih so bili vsi lastni kadilci silno vcepli. Pravijo, da so italijanske cigarete ne le drage, ampak tudi slabe. Slovo je bilo prisrčno, družinsko. Tako se poslavljajo le iskreni prijatelji. Saj so pa tudi postali romarji in v Rimu bivajoči Slovenci res prijatelji. Živijo klici so utonili v ropotu drdrajkega vlaka.

Padova, 18. maja. Danes zjutraj so prispeli semkaj slovenski romarji, ki se vračajo iz Rima. V cerkvi sv. Antona so imeli sv. mašo, ki jo je daroval voditelj romarjev dr. Snoj. Lep cerkveni nagovor pa je imel Viktor Zakrajšek, kaplan iz Tržiča. Vsi romarji so prešli sv. obhajilo. V iskreni molitvi so priporočali socialnemu svetniku vse svoje telesne in duševne zadeve, pa tudi skupne zadeve vsega naroda.

Benetke, 18. maja. Slovenci, ki se vračajo iz Rima, so danes opoldne prispeli semkaj. Nastanili so se v hotelu Nazionale. Benetke so pa res mogle. Lepo vreme, ki so ga imeli romarji vso pot, se je spremenilo. Prav pošteno dežuje. Vendar so vsi romarji dobro volje. Ogledali so si znamenitosti, zlasti cerkev sv. Marka in stolpno uro, kjer se ob bitji ure poklonijo sv. trije kralji Mariji. V tovarni steklenih izdelkov so si ogledali res krasna dela znanе benetške steklene industrije. Nekateri so odšli na olok Lido. Lepe so Benetke. Tiste zunanje skladnosti, kakor jo kažejo benetške stavbe, ne kaže Rim.

Ob 9 zvečer so se naši romarji vsi zdravi, zadovoljni in veseli odpeljali proti Trstu in dalje proti Ljubljani, kjer bodo v krogu svojih dragih priporočevali silne vtise o papetu in lepota večnega Rima. Res, bilo je lepo, res lepo in prijetno!

Sovjeti in Anglija

London, 19. maja. AA. Spodnja zbornica je na sedmi seji z 243 glasovi proti 223 odklonila predlog konservativcev, naj se v protest proti vladni ruski politiki zaupa proračun zunanjega ministrstva. Konservativna resolucija očita vladi, da je dopustila, da je sovjetska vlada polom tretje internacionale vključ s svetanim obljubam nadaljevala propagando proti Britanski imperiju. Ministrski predsednik MacDonald je v svojem govoru naglasil, da gre v tem primeru za odnošaje med sovjetsko vlado in tretjo internacionalo. Sovjetska vlada je izjavila, da ni odgovorna za delovanje tretje internacionale, dočim je Anglija nasprotnega mnenja.

Mednar. kongres advokatov

Bruselj, 19. maja. AA. Tretji kongres mednarodne advokatske zveze je končal svoje delo v Luxembourgu. Izmed 14 držav, ki so članice zveze so prisostvovali kongresu zakoniki 11 držav. V toku zasedanja kongresa so sklenili 10 važnih vprašanj, ki so bila na dnevnem redu. Med njimi je bila vprašanje pravilni ukrepov proti agresivni vojni, predlog o ustanovitvi mešane mednarodnega sodišča. Ustanovitev pisanih sodišč za izgon tužcev, razširitev advokatskih pravic pri vseh sodiščih itd. Jugoslovanska delegacija je vodil dr. Ivo Politec.

Junaška letalka

Leipzig, 19. maja. AA. Znan pilotka Lola Schroeder Woreschou je skočila v višini 4400 m iz letala. Pristala je srečno. S tem skokom je postavila pogumna letalka nov svetovni rekord. Padala je 20 minut. To je bil njen 119 skok v letala.

150.000 delavcev štrajka v Franciji

Lille, 19. maja. AA. Ker so se pogajanja med zastopniki tekstilnega delavskega in tvorničarji razbila, je stopilo v severni Franciji 150.000 delavcev v stavko.

Razprava o umoru Slegla

Zagreb, 19. maja. Z. Danes se je nadaljevala razprava proti zagrebškemu teroristom. Privedeni so bili vsi obtoženci. Zasižen je bil Stepanič, ki je v noči, ko se je eksplozija pripetila, čval ko je in videl, kako sta mimo njega živignila dva človeka. Nato je bila zaslišana Pospisilova mati, ki je izjavila, da je k njenemu sinu prišel na obisk neki mladenič, ki mu je hotel pomagati pri popravilu nekega avtomobila. Mladenec je bil zelo soliden, ni kadil in je pil mleko. Nato je bil zaslišan policijski stražnik Milenko Mirković, ki opisuje, kako je areiral Kriznjaka in da je pri njem našel revolver z naboji. V isti zadevi je bil zaslišen tudi Anzulović. Razprava je bila nato prekinjena in se bo nadaljevala jutri.

Belgrajske vesti

Belgrad, 19. maja. Z. 15. junija t. l. izda češko-slovaška vlada definitivno železniško tarifo izmed Češkoslovaške in Jugoslavije in bo tega dne stopila v veljavo.

Belgrad, 19. maja. Z. Brat bolgarskega kralja princ Ciril se je zaročil z veliko kneginjo Cirilo, hčerjo velikega kneza Cirila, pretendentja za ruski prestol.

Belgrad, 19. maja. Z. Kot se čuje, bo kraljevski dvorec v Zagrebu v Visoki ulici v kratkem končan.

Belgrad, 19. maja. AA. S sklepom generalne direkcije državnih železnih se otvorila z 20. t. m. novi postajališči za promet brzovoznega in počasnoznega blaga v vagonih tovornih Trnavac na progi Zajčar—Prahovo in Grlice na progi Skoplje—Kosovska Mitrovica.

Drobne vesti

Washington, 19. maja. AA. Sovjetske oblasti želijo pristopiti k mednarodnim pogodbam o ureditvi tržišča in o izvoznih cenah kablov in bodo sprejela tudi druge ukrepe za izboljšanje položaja ruskih delavcev.

Newyork, 19. maja. Z. Znan irski pilot polkovnik Fitzmaurice numerava 15. junija poleteti preko Oceana v zapadno vzhodni smeri.

Dunajska vremenska napoved. Od časa do časa oblačno in deževno. Niža temperatura.

Ženeva sodi Avstrijo in Nemčijo

Oster napad jugosl. zunanjega ministra na carinsko zvezo

Ženeva, 19. maja. Ig. Današnja debata o nemško-avstrijski carinski uniji je začel dr. Beneš, ki se je zahvalil Hendersonu za njegovo iniciativo in z njim soglašal, da se ima svet Društva narodov kljub gospodarskim in političnim težkostim sedaj baviti samo z juridično stranjo tega vprašanja, dasi je težko ločiti med seboj vse tri strani problema. Sedaj je položaj tak, da bi se Evropa z ureditvenjem carinske unije kmalu zopet razcepila v dva labora. Nove carinske vojne in še kaj hujšega bi bile neizogibne. Češkoslovaška bi bila s carinsko unijo posebno hudo prizadeta, ne samo politično, temveč tudi gospodarsko. Velik del češkoslovaškega izvoza v Nemčijo bi se nadomestil z avstrijskim blagom, češkoslovaška zunanja trgovina prav posebno v Ameriko pa bi hudo trpela.

Nato je dobil besedo dr. Marinković, ki je odločno polemiziral proti včerajšnjim izjavam dr. Curtiusa, da o politični strani problema razgovor ni mogoč. Če ima gospodarski problem tudi politično stran, postane brez nadaljnjega tudi političen problem. Vsak pakt, ki bi ogrožal mir, spada v kompetenco sveta Zveze narodov. Prav tako ni dvoma, da ima svet Zveze narodov pravico, pozvati debate o političnih vprašanjih. Sklepeval se je na položaj pred izbruhom svetovne vojne, ko je neka država odklonila intervencijo haškega razsodišča in tudi druge poskuse za poravnavo konfliktov. Med držav in med Zvezo narodov ne more biti nobenega prestižnega vprašanja. Sploh pa so velike države in ne male države one, ki večinoma kalijo mir. Vsekakor se je treba varovati, da se iz predstoječega vprašanja ustvari precedenčni primer, ki bi se pozneje mogel uporabiti.

Takoj nato mu je odgovarjal dr. Curtius. Kar ni državi izrečno prepovedano, ji mora biti dovoljeno. Ni nobenega poviha, da bi se dvomilo o resnosti nemških in avstrijskih izjav. Neodvisnost Avstrije se lahko in se bo v carinski uniji prav dobro varovala. Če pa bi haško razsodišče ugotovilo, da Avstrija ne krši svojih obveznosti, pa bo

neznosno, da se obema državam tu vedno naprej podtika kaljenje miru. Dr. Curtius odločno, da bi se razen gospodarske slike politiki kakršnikoli drugi motivi. Izjavil je: Mi s svoje strani ne hočemo povsem držati v okviru evropskega reda in od nas se nikakor ni bati kaljenja miru. Zato pa tudi odklanjam, da bi nas vlekli pred forum kol motile miru.

Z ozirom na ta oster odgovor proti dr. Marinkoviću se je oglasil Briand in izjavil, da obstoja vrednost in pomen Zveze narodov v vladnem in mirnem obravnavanju najtežjih vprašanj. Dr. Marinković je nael principieline vprašanje in je Briand zato citiral člen 11 pakta Zveze narodov, po katerem je ravno možnost, da se vsako politično vprašanje sme spraviti pred svet Zveze narodov, garancija za mir in solidarnost. Naj se razpravlja o problemih mirno in lojalno. Sedanji problem ni stvar dveh držav, temveč vseh evropskih držav. Z nasmeskom je potem Briand opozoril na dr. Curtiusa, da v svoji obravnavi o francosko-belgijski carinski uniji ni citiral, da je tedanji francoski zunanji minister Guizot pisal: »Če bi bila Belgija popolnoma varna, bi jaz ne predlagal carinske unije. Tedaj je namreč prška carinska zveza uničila politično neodvisnost večine nemških držav in zato je treba Guizola drugače citirati, kakor je to storil dr. Curtius.

Dr. Curtius je po nekotikem prerekanju zaključil debato.

Ženeva, 19. maja. Ig. Po predlogu Hendersona bo haško razsodišče pospešeno rešilo prošnjo sveta Zveze narodov za oddajo posvečevalnega strokovnega mnenja o nemško-avstrijski carinski uniji in bo torej stvar prišla pred haško razsodišče že meseca junija. Če se posreš, da se razsodišče hitro zdeli o pravnem vprašanju, ali pa, da doseže vsaj precizno stališče posameznih sodnikov, je mogoče, da pride njegovo strokovno mnenje pred svet Zveze narodov že meseca septembra.

V koroških cerkvah je žalostno

Ali bodo tudi na Koroškem začeli posnemati fašiste

Celovec, 19. maja. Koroški Slovenci poročajo iz St. Tomaža pri Celovcu:

Zelo neprijetno nam je, da se moramo baviti na tem mestu z razmerami v naši fari. Potrebno pa je, da javnost izve, kakšega postopanja smo mi deležni. Na dan sv. Florijana so prišli lani tri procesije: domača, sentjakobska in pokrnoška. Tedaj je vsled dopusta domačega dušnega pastirja sooskrboval našo župnijo timenški župnik Kruger. Na zunanji sicer vse prav lepo, a je bilo proti običajem. Običaj je, da poje pri maši domačega župnika domači cerkveni pevski zbor in pri maši duhovnika, ki je prišel s procesijo, cerkveni zbor dotične fаре. Prvo mašo jebral sentjakobski župnik. Takoj ob začetku maše je začel timenški župnik glasno moliti rožni venec v nemškem jeziku, četudi so bili na koro pripravljeni pomnoženi cerkveni pevci iz St. Jakoba. Domače katoliško ljudstvo je bilo nad tem ogorčeno in so nekateri verniki zapustili cerkev. Med celo drugo sv. mašo je bila nemška pridiga, četudi so hoteli peti domači pevci. Zadnjo sv. mašo bere domači župnik. Tu-

kaj pevska zbor nista vedela, ko sta že dvakrat pogorela, kako naj si razdelita vlogo. Pa ni bilo treba razdeljevati vlog, ker pred zadnjo mašo je prišel župnik Kruger v albi na kor in ukazal, da se sme pri njegovi maši peti samo nemško. Letos vsled tega ni prišla nobena zunanja procesija.

Da tuji duhovniki nimajo vpliva na naše ljudstvo, izpričuje izid deželnozborskih volitev, ki pravi, da je v Timenici bilo samo 3, v St. Tomažu pa samo 6 glasov za kršč.-soc. stranko. Pri takih razmerah se je treba bati, da bo ljudstvo obupalo in prešlo v svobodnišni tabor. Stari ljudje pravijo, da bo tedaj hudo na svetu. Junija 1. 1926 je škof odredil, da mora biti v Timenici vsako drugo nedeljo slovenska pridiga. Teh pridig več ni. Dalje je škof odredil, da se morajo učiti otroci tudi slovenske molitve. Slovenskih molitev se ne učijo, pač pa samo nemške. Zanimivo je, da razen otrok skoraj ni obhajancev, ko jih je bilo o priliki pobožnosti Božje glave zelo veliko tudi iz sosedne župnije, ker so mogli opraviti spoved v materinskem jeziku.

Denar - zapeljivec

Kako hočejo Nemci „kupiti“ Romunijo — Kako hoče Avstrija „prodati“ carinsko zvezo z Nemčijo

Ženeva, 19. maja. fr. »L'Ami du Peuple« poroča iz Ženeve, in sicer iz dobrega diplomatskega vira, da je nemška delegacija v Ženevi pomnila Romuniji svojo posredovalno pomoč med njo in sovjetsko Rusijo s ciljem, da Sovjeti priznajo Besarabijo Romuniji ter sprejmejo definitivno reko Dnjester za mejo med obema državama. Kot protiuslugo zahteva nemška delegacija, da Romunija nadaljuje pogajanja za trgovinsko pogodbo na isti podlagi, na kateri so se pogajanja vršila pred konferenco Male antante v Bukarešti. Nemška delegacija je haje preklecala, da bo ta ponudba v Bukarešti sprejeta z velikim veseljem in bo močno vplivala na nadaljni ugodni razvoj nemško-romunskih odnošajev v bodočnosti. List dostavlja, da bi Romunija bila eventuelno pripravljena prodati svoje politične simpatije za rodovitno Besarabijo.

Ženeva, 19. maja. fr. Danes je bilo uradno razglašeno, da je avstrijski odsek Zveze narodov imel več zaporednih sej, na katerih se je osobito bavil z dovolitvijo velikega posojila, ki naj bi se poklonilo Avstriji. V poznejših urah se je razširila vest, da je avstrijski odsek, ki je že l. 1923. dovolil Avstriji znatno posojilo tudi to pot pristal

na nove predloge ter dovolil Avstriji posojilo v višini 150 milij. Šilingov (1 milijardo, 200 milijonov dinarjev), katero garantira Banka za mednarodna plačila. Istočasno pa poročajo nekateri drugi listi, med njimi tudi »Petit Parisien«, da je kontrolna komisija napravila senzacionalna odkritja v avstrijskem gospodarstvu, ki že sama zastopujejo, da se odkloni avstro-nemška carinska unija. Kontrolna komisija je haje izjavila celo imenovanje mednarodnega kontrolnega komisarja, ki bi ji nadzoroval avstrijsko finančno gospodarstvo. Avstrija je preveč razpisna z denarjem, ki je vrhu tega še tu denar. Komisar na Dunaju bi vsekakor preprečil vsake nadaljnje sanje o nemški carinski zvezi.

Osebnosti

Ljubljana, 19. maja. AA. Angleški poslanik na našem dvoru gosp. Henderson je bil te dni v spremstvu direktorja župne uprave v Ljubljani g. ing. Božiča in ravnatelja dvorskih lovišč g. ing. Dimnika na lovu v Kamniških planinah. Poslaniku Hendersonu je bila lovska sreča mila, kajti ustrelil je izredno lepega ruševca.

† Dr. Drinković

Belgrad, 19. maja. AA. Krsto s truplom pokojnega ministra dr. Mate Drinkovića odpelje vlak z Dunaja ob 21.15 ter prispe v Zagreb jutri v sredo ob 7 zjutraj. V sredo bo truplo postavljeno na oder v umetniškem paviljonu. Pogrebne svečaneosti se začnejo v četrtki. Ob 8.30 bodo postavili krsto s truplom pred paviljon, kjer bodo čitali molitve za pokojnega. Tu bo govoril predstavnik kr. vlade. Od paviljona paje pogrebni sprevod na Mirogoj. Pogreb se bo vršil na državne stroške. Mestna občina zagrebška je določila za posmrtno bižuterijo pokojnega dr. Mateja Drinkovića častno grobnico.

Obisk naših ameriških dijakov

Zagreb, 19. maja. Z. V juniju pride v Zagreb skupina okoli 150 naših sonarodnikov, ki so pred leti odšli v Ameriko. Ostali bodo v Jugoslaviji mesec dni in bodo obiskali tudi Ljubljano in Belgrad, nakar se vrnejo v Ameriko.

Letalske slavnosti v Zagrebu

Zagreb, 19. maja. Z. Ob priliki velikih avia-tičnih slavnosti na binokosni ponudilek bo krščen tudi nov zrakoplov zagrebškega aerokluba. Danes so predstavniki zagrebškega aerokluba obiskali nadškofa g. dr. Ante Bauerja in ga zaprosili, da krsti tri zrakoplove. Lirvaški metropolit je obljubil.

Medn. kongres ženske zveze

Belgrad, 19. maja. Z. Kongres ženske zveze je bil danes zaključen s sledečo resolucijo: Konferenca mednarodne zveze žena za mir izraža globoko zadovoljstvo in prepričanje, da bo mednarodna konferenca za razorožitev, ki se bo vršila 1931, prožila velike in upravičene nade in ustvarila pravo in značajno redukcijo orožja. Versajska pogodba za razorožitev nekaterih narodov je s razoroževanjem pričela. Zveza narodov, kakor tudi Kelogov pakt, sta se izjavila za razorožitev in za čuvanje svetovnega mira. Poleg tega je bila sprejeta še sledeča resolucija. Konferenca internacionalne mednarodne zveze žena podpira z vsemi silami napore, ki jih je storila Z. N., da omogoči mednarodno sodelovanje

Iz Španije

Madrid, 19. maja. AA. Španske borze, ki so bile zaradi zadnjih nerodov zaprte, so pričele ponovno poslovati. Medtem so stopile v veljavo določbe proti spekulacijam.

Pariz, 19. maja. AA. Havas poroča iz Madrida: Monarhistični občinski svetniki se ne bodo več udeleževali občinskega dela. V izjavi pravijo: »Da moremo opravljati svoje dolžnosti, mi hočemo, poškati, da dobi Španija ustavo, ki nam bo jamčila svobodo.«

Kdo je izdajica

Celovec, 19. maja. »Bauerzeitung« poroča o zbujanju landbundayske krajevne organizacije v Pogorjeh naslednje:

Glede na novo propagando onih hujskačev in srbskih plačancev našega kraja, ki so nam od plebsičita sem dovolj znani, in so že danes, po dvanaestih letih ne strašijo najslabših sredstev, da bi škodovali našemu pokretu, je naslovil načelnik na člane svarilne besede in na novo vzpodbujal vse, da posebno zdaj zopet pokažejo, da se nam stadi in gnusi Judežev duh onih temnih elementov, ki so že enkrat povzročili naši koroški domovini silo, revščino in pogubo. Z ogroženjem se je zavrnila novo početa smet naših Judežev od leta 1919. in 1920. in vsi člani so prisegli, da bodo pospeševali naše visoke in vznešene cilje. — Odveč je vsak komentar.

Vihar v madi. parlamentu

Budimpešta, 19. maja. Z. Danes je prišlo v poslanski zbornici do velikega viharja. Socialistični voditelj Payer je napadel vlado vsled tega, ker zahteva javno glasovanje pri volitvah, kar smatra za terorizem. Njegov govor je žel buren aplavz leveice, medtem, ko je desnica protestirala. Predsednik mu je nato odvzel besedo, nakar je Payer začel vpiti, da vlada podžuje javno pravico glasovanja le radi tega, da lahko goljufa in falzificira rezultat.

Socialni nemiri na Poljskem

Varšava, 19. maja. AA. V premogetovnem ozemlju Dombrova je zapustilo delo 40.000 rudarjev, ker so jim hoteli znižati plače. Ker so odpustili v Bielitz 7000 delavcev, so nastale velike demonstracije. V borislavskem okraju so delavci v tovarnah olja proglasili za četrti splošno stavko. V vsej Poljski so šoferji avtomobilov proglasili splošno stavko v protest na nove takse na avtomobile.

Ljubljana

Lepa slovesnost v Salez. mladinskem domu

V nedeljo 17. maja je imel fantovski krožek v Salez. mlad. domu na Kodeljevem svoj praznik. S svojo novo zastavo je stopil k zastavam v vrste velike katoliške družine in tisočim praporom se je pridružil nov brat.

Na predvečer razvijanja prapora je zapel oktet fant. krožek podoknico kumici in kumu prapora g. Mili dr. Perkovi in g. Milanu dr. Perku. Blagoslovitev prapora je izvršil v nedeljo ob 8. uri četrta po krasnem govoru na faule g. kanonik in stolni župnik dr. Tomaž Klinar. Med svetlo mašo je stopil k mizi Gospodovi ves fantovski krožek. Ob 10. uri nato se je vršilo v gledališki tvorini slavnostno zborovanje fantovskega krožka in razvijanje prapora. Razvijanje prapora so prisostvovali ga. baronica Codelljeva, stolni kanonik dr. Klinar, pisatelj in župnik F. S. Finžgar, dr. K. Čapuder, upravniki vojaške bolnišnice polkovnik dr. Justin, hišni zdravnik podpolkovnik dr. Debeljak, ravnatelj salez. zavoda na Rakovniku dr. Volčič in ravnatelj salez. dijaškega konvikta v Zagrebu dr. Knific. Botrovala pa sta praporu ga. Mili in g. Milan dr. Perko. Dvorano so napolnili člani fantovskega krožka in ostalo občinstvo.

Po uvodni koračnici Salez. godbe z Rakovnika je pozdravil vse navzočih zavodov ravnatelj dr. Blatnik, velik mladinojubil, pod čigar vodstvom se zavod krasno razvija. Kumu praporu g. dr. Milan Perko je spregovoril na faule lepe besede. Godba je zaigrala državno himno, vsi navzoči so vstali in kumica in kum sta privezala na prapor bel svilen trak z uvezenimi njihovimi imeni. Novi prapor je bil pozdravljen z navdušenimi žiljo klici mladih fantov in s petjem don Boskove himne.

Slavnostni govornik F. S. Finžgar je v svojem govoru razložil pomen prapora in podal lepe nauke mladini na pot prihodnosti življenja. Ljubzen, zvestoba, borba. V težkih časih živimo danes, ko se človeški duhovi tako razhajajo in se težji te čakajo, mladina. In da ostaneš zvesta v ljubezni do človeka, do Boga, je in bo potrebna borba, neizprosna borba. Na eni strani demon — denar, dolar, — materializem, na drugi strani človek, krščanska ljubezen, Bog. Naj te družijo, mladina, ta prapor v ljubezni do človeka, do Boga. Svetovni bojni bobnajo, mladina bodi borbena in pripravi se na to borbo.

V imenu prosvetne zveze je pozdravil novi prapor dr. K. Čapuder.

Ravnatelj dr. Blatnik je prečital med tem došo brzojavko, ki jo je poslal prevzvišeni škof dr. Gregor Rožman z birmovanja iz Starega trga in ki se glasi: »Božji blagoslov praporu vselega in pogumnega katoliškega fantovstva. Navzoči so sprejeli pozdrav z velikim navdušenjem.

Nato se je vršilo zabijanje žebelčkov v novi prapor.

Na koncu je izrekel predsednik fant. krožka z. Mirko Pogačnik vsem gostom zahvalo za poštitev in sodelovanje pri razvijanju prapora.

Tramvaj v Šiško

Ljubljana, 19. maja.

Dela na napajalni postaji prav dobro napredujejo. V zadnjem tednu so montirali oba transformatorja, kakor tudi jeklena usmerjevalca. Montažna dela bodo trajala približno še en teden. Maloželezniška družba bo zadnji teden meseca maja odpoklicala iz tovarne v Brodu na Savi še tri že izdelane nove tramvajske vozove, ki bodo prispeli v Ljubljano kakih 5 do 6 dni pred koncem meseca. Nekako ob istem času bo lahko začela z obratom napajalna postaja. Zadnje štiri dni se bodo vršile poskusne vožnje na progi pošta-Selenburgova ulica in Šiška (mitnica). S 1. junijem pa bo izročena šišenska proga prometu in novi vozovi bodo vozili v Selenburgovo ulico, kjer bodo v ozkem pasu, kjer je proga enotirna, menjavali smer in prebajali iz enega tira na drugega. Ker bi vozovi, če bi vozili vsak večer v staro remizo, močno razmajali staro progo, jih bodo puščali kar v Šiški na cesti, kjer bodo prenočevali, dokler ne bo dokončana vsaj za silo nova remiza.

Tekma v iriziranju

Ljubljana, 19. maja 1931.

Zavod za pospeševanje obrti zbornice TOI v Ljubljani je priredil trimesečni večerni tečaj za iriziranje v Ljubljani. Poučevalo se je iriziranje dečjih frizur. Tečaj je vodil g. Vili Franchetti ml., in sicer vsak teden dvakrat po dve uri. Kot zaključek tečaja je priredil zavod v ponedeljek tekmo v iriziranju, ki se je vršila ob 8 zvečer v salonu restavracije pri »Levu«. Od 26 udeležencev tečaja se je tekme udeležilo 23 tekmovalcev, med njimi 20 pomočnikov, 2 mojstra in 1 mojstrov

soprog. 20 tekmovalcev je bilo iz Ljubljane, 1 iz St. Vida, Skofje Loke in Zagorja. Tekmo je otvoril predsednik zavoda za pospeševanje obrti gosp. Ivan Ogrin z lepim nagovorom, na kar so začeli tekmovalci s friziranjem, ki je trajalo od 9 do 10 zvečer. V predžirji je bila ga. Olga Gorazdova, v žiriji pa so bili 2 mojstri: Novinec, Podkrajsek, ga. Fettich-Franckheimova in še dva pomočnika Habicht in Benko. Ob 10 je bilo friziranje zaključeno, nakar si je žirija ogledala frizure in se zbrala k posvetovanju. Medtem ko so vsi nestrpno čakali, se je udeležence tečaja Tomo Kamenarič v imenu tovarišev zahvalil vodji tečaja in mu poklonil šopek rož in cigaretno dozo. Okrog pol 12 je žirija razglasila izid tekme. Najboljše frizure je napravilo sledečih šest tekmovalcev: Leo Vidergar, Tomo Kamenarič, Josip Klopčavar, Milan Fugina, vsi iz Ljubljane, Rudolf Krivec iz Skofje Loke in Dravo Veber iz Ljubljane. Prvi od njih je dosegel od 75 dosegljivih točk 46, šesti pa 31 točk. Izven konkurence pa je v tekmovalcu dosegel mojster Hovar od 75 točk 71. Tekmovalci so prejeli nagrado, ki jo je daroval zavod. Za najboljši tekmovalci z žejlo, da bi se tekmovalci zopet sešli na jesenskem tečaju.

Najnižje cene

za kuhinjsko posodo emajlirano modro, rujavo, sivo, belo itd. kakor za aluminijasto Vam nudi trdka z železnino

STANKO FLORJANČIČ

Ljubljana

Sv. Petra cesta 35

Kaj bo danes

Drama: Zaprt.

Opera: Fidelio. — Gostuje Marij Šimenc. Red D.

Nočno službo imata lekarni: Dr. Piccoli, Dunajska cesta 6 in mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

Seja občinske uprave ljubljanske se ne vrši v sredo, dne 20. maja, kakor je bila sklicana, pač pa v četrtek, dne 21. maja 1931 ob 17 v mestni dvorani z istim dnevnim redom.

Koncert »Zarjec in »Svobodec« drevi ob 8 zvečer v dvorani Delavske zbornice ima na programu: Dr. Dolinar: Venček slov. narod. pesmi, ki ga igra sekstet na pihala. »Idila« in »Polka« tempo igra kvartet na pihala. Dirigent kapelnik Fr. Dolinar. Maks Vrtačnik zaigra na gosli Zajcev koncert št. 5. Sopranistka Stelka Vukova zapoje Glinkovo »Sverna zvezda« in Devovo: »Snežulčica«. Denz: »Če i vsi razumeli« in Mayer — Stolzenau: Mala pesem pa je duet s sopranom in violončelom. Violončelovo igra B. Santel. Na klavirju D. Santlova. Drago Burger zapoje Medvedovo: Pred duri; Griegovo: »V čolnu« in »Jaz ljubim te«; F. S. Vilharjevo: »Pitaš dušo«. Spremlja ga na klavirju kons. Marijan Lipovšek. Kovinar in konserv. Korosec zaigra na pozovno E. Paudezetovo »Ario«. Kapelnik »Sonnyboy Jazza« pa na saksofon Rudy Wiedeloff's: Valse Vanité. Na klavir igra kons. Zebré. Vstop prost.

Za birmo

si pred nakupom ogledjte bogato zalogo ur, verižic, obeskov, uhanov, itd. pri najstarejši trdki

Lud. Černe

Ljubljana, Wolfova ulica 3

Ivan Jakob umrl. Zadnji »Slovenski list« je poročal o napadu na Ježice, kjer so v nedeljo trije pijani Bosanci napadli ključavničarja Alfonza Kralja iz Ljubljane. Eden Bosancev je Kralja zabolal z nožem v hrbet. Na pomoč je Kralju prihitel 25letni mizarski pomočnik Ivan Jakob z Ježice, ki ga pa je eden Bosancev tako sunil z nožem v hrbet, da mu je presekla pljuča. Jakob je bil prepeljan v bolnišnico, kralj, čigar rana je bila le lahka, pa je bil oddan v domačo oskrbo. Klub skrbni zdravniški pomoči je Jakob v bolnišnici v ponedeljek zvečer umrl kot žrtev svoje pripravljenosti k pomoči. Črnuški orožniki so, kot je poročal že »Slovenski list«, aretirali vse tri Bosance. Dva sta bila oddana sodišču, tretji pa, ki ni bil prizadej, izpuščen. Je to že drugi slučaj, da so razburjeni Bosanci ubili kar na lepem mirnega človeka.

Slov. zdravniško društvo ima v petek dne 22. t. m. znanstveni sestanek. Predava g. prim. dr. Göstl: »Eksperimenti o procesu Hribar«. Eventuelne demonstracije bolnikov.

Mestna plinarna priredi drevi ob 8 v šent-jakobski šoli (vhod iz Florjanske ulice) predavanje o plinski kuhinji, zvezano z brezplačno poskušnjo

pisarna rešila v sezoni 552 spisov.

Iz vseh teh poročil je razvidno, da je Ljudski oder v letošnji sezoni, kljub temu, da od Novega leta dalje nima več svojega lastnega odra, neprestano in uspešno deloval.

V veljavi odbor so bili izvoljeni sledeči g.g.: Narte Velikonja, Franc Bajc, Jože Zupan; v režiserski pa g.g.: Vrančič, Novak, Pečar, Faganel. Po volitvah je članstvo sprejelo resolucijo, v kateri prosi Prosvetno zvezo v Ljubljani, da zastavi vse sile, da se čimprej postavi Prosvetni dom v Ljubljani, nakar je g. predsednik zaključil občni zbor.

Blejske velike cerkvene zastave druga plat

Te dni je videti v oknu Jugoslovanske knjižarne. Na ogromnem sinjem polju žari velikanski svet, iz čigar sredine na zlato rumeni podlagi, obdani z velikanskim zlato trnjevo krono, čudovito srčkan, v belo haljico odet Jezušček z razprostrtima ročicama teče proti gledavcu. Bujni temni kodrčki mu obdajajo ljubo lice, z lahkim držeštnim nasmeškom vabečo. Nežne, rdeče ročice in drobne nožice pa že nosijo krvavo rdeče rane: kot Zvečičar prihaja; toliko ljubezni — komu velja? — Pod tem velikim svetlom, ki navzgor in na strani izžareva množico močnih zlatih žarkov, je skupina treh svetnikov, mladinskih vzornikov: na sredi z rahlo nagnjeno glavo, kakor da te vabi, stoji proti gledavcu obrnjen sv. Terezika s šopom zlatolistih rdečih rož v rokah; komaj zaznavno se nasmihaajoči obraz ji obdaja velik bel svetniški svet, po sredi okrašen z rdečo nazobčano progo. Redovno obleko ima kot nebesčanka bogato z zlatom obrobjeno. Na levi sv. Anton strmi navzgor, v sprepleto prikazen božjega Deteta ves zamaknjen. Njegova frančiškanska halja, z belim redovnim pasom prepasana, skromno, pa čudno lepo stilizirana, je zase umetna. Z desne sv. Stanislav s brepe-

KLOBUKE

pomladanske novosti v raznih modnih barvah in oblikah, športne klobuke, slamnike in čepice v lepi izbiri kupite zelo ugodno v specialni trgovini klobukov

Mirko Bogataj, Ljubljana, Stari trg št. 14

Cene zmerno

Solidna postrežba

Sprejemajo se popravila

Jedil. Vstop prost! Vabljeni vsi, ki se za to zanimajo!

Na naslov mestne elektrarne ljubljanske. V okoliših Zrinjskega ceste ter Strelške ulice opazujemo že dalje časa, da luč ne gori več enakomerno, temveč da varira intenziteta svetlobe v precejšnjih mejah in perijodah, ki so za človeško oko zelo neprijetne ter nezdružive. To migljanje luči je navadno med 17.30 ter 20.30. Prosimo gornji naslov, da za nedostatek odpravi. — Prizadeži.

Mestna zastavljalnica bo imela redni dražbi oktobra 1930 zastavljenih predmetov, in sicer za dragocenosti (zlatino, srebrnino itd.) 6. junija, za efekte (perilo, obleko, stroje itd.) pa 12. junija t. l. od 15 dalje v uradnem prostoru na Poljanski cesti štev. 15.

S sklopnim čelnom po jugoslovanskih rekah in jezerih je naziv sklopičnega predavanja, katerega priredi Turistovski klub »Skala« danes v sredo, ob 20 v veliki dvorani hotela »Union«. Predavatelj g. Walter Frenzt, predsednik visokosolskih Kajak-klubov Nemčije nam bo z lepimi dia-

Dnevna kronika

Koledar

Sreda, 20. maja: Bernardin Sienski, spoznavalec; Plavtila.

Osebnosti

Iz vojaške službe. Po službeni potrebi so odrejeni za poveljnika 2. eskadrona 6. konjeniškega polka konjeniški kap. II. razr. Oton Eggersdorfer; za pilota aerodromske delavnice 1. zrakoplovnega polka zrakoplovni podporočnik Janko Dobnikar; za pilota 6. zrakoplovnega polka zrakoplovni podporočnik Alojz Kalšek; za pilota 1. zrakoplovnega polka zrakoplovni podporočnik Peter Kordić; za vodnika poveljstva aerodroma zrakoplovno-tehničnega zavoda zrakoplovni podporočnik Viktor Košutnik; za poveljnika 22. čete obmejne trupe peh. kap. I. razr. Josip Dežman; za vodnika 9. čete obmejne trupe konjeniški poročnik Roman Bradaska; za vodnika 12. čete obmejne trupe konjeniški poročnik Boris Plavsak; za vodnika 27. čete obmejne trupe topniški podporočnik Ivan Strukljok; za vodnika 50. čete obmejne trupe peh. podporočnik Rikard Darer; na službo v pomorsko-zrakoplovni oddelku poveljstva mornarice kapetan korvete Arnold Medlička; na službo v poveljstvo pomorskega zrakoplovstva poročnik bojnega broda 2. razr. Valter Kure; na službo na kr. brod »Zmaj« poročnik korvete Albin Paulinič; na službo v mornariško poveljstvo 1. baterije 13. topn. polka topniški poročnik Gustav Boščak in na službo v štab 28. pešp. peh. kap. I. razr. Zvonimir Jakšič.

Upokojen je pehotni narednik-vodnik 10. pešpolka na službi v štabu IV. armijske oblasti Jakob Krecenbaher. Obenem je preveden v rezervu.

Ostale vesti

Novo okrožnico sv. očeta Pija XI. o socialnem vprašanju bo objavil v točnem slovenskem prevodu Čas, znanstvena revija Leonove družbe. Prevod oskrbino brž ko dobimo avtentično besedilo okrožnice. Ta socialna številka Časa (8. št.) izide meseca junija. — Uredništvo Časa.

Solska mladina ima za obisk letošnjega XI. ljubljanskega velesejma znižano vstopnino po Din 3.— za učenko oziroma učenca, ako je obisk skupen pod vodstvom g. učiteljskega, na kar opozarjamo solska vodstva. Dan obiska poljuben.

Pevski praznik bo 7. junija. Odbor Hubadove pevske župe je sklenil prirediti letošnji pomladanski izlet v Beričevo, kjer se isti dan vrši odkritje Fleišmanovega spomenika. Po odkritju bo na obširnem veseljenem prostoru ljudski pevski koncert, kjer bodo nastopali posamezni v pevski župi včlanjeni zbori.

Izlet Jadranske straže, Ljubljana, na morje. Izletni odbor Jadranske straže, Ljubljana, ponovno obvešča udeležence binkoštnega izleta, da je odhod iz Ljubljane točno ob 16. uri (ob 4 pop.) Izletniki naj bodo vsaj ¼ ure pred odhodom vlaka na peronu, da prejmejo izletne dokumente. Vagoni dolenskega vlaka bodo nosili napis »Jadranska straža, Ljubljana«. Izletniki naj imajo pritrjene na svojih eventualnih kovčkih ali pr-

Pri bolcznih od prehlada

revmatičnih in živčnih boleznih delujejo Togonal tablete hitro in sigurno. Togonal odjaja mokrotno kislino in deluje vsled tega na koreninu bolezni. Dobi se v vseh lekarnah.

pozitivi pokazal mikavnost tega nam dosedaj povsem nepoznanega športa. Jugoslovanske reke, ki so pripoznane od turjev kot najbolj primerne vode za gojitev tega lepega športa, so g. Frenztu nudila s svojimi divjimi soleskami in romantičnimi obrežji mnogo prekrasnih motivov, katerih se je predavatelj kot odlični fotoamater prisvojil s svojo foto-kamero. Priporočamo ogled fotografskih slik iz tega predavanja, razstavljenih po izložbah ljubljanskih trgovin. — Ker je za predavanje veliko zanimanje, opozarjamo, da si vsakdo oskrbi pravočasno vstopnice v Matični knjižarni.

Zahtevni pot. Prehod skozi Lattermannov dvorec, ki vodi od spodnjega dela bivšega otroškega igrišča mimo velesejskih paviljonov proti pivovarni Union, bo v času od 25. maja do inkl. 13. junija t. l. vsled prireditve velesejskega zapra.

Zeissove tovarne v Jeni. Akademski klub geodetov v Ljubljani vabi vse, ki se zanimajo, na predavanje, ki se bo vršilo v četrtek, 21. maja ob 20. uri na tehniko. Predaval bo g. ing. Leo Novak o Zeissovih tovarnah II. del t. j. tehnični stroj tovarn.

Damske obleke

iz umetne svile od Din 120.— naprej, vsakovrstne perline od Din 60.— naprej; kakor tudi boljše svilene in volnene obleke, krila, bluze, otroške perline obleke v vseh velikostih po jako nizkih cenah nudi trgovka P. F. Geričar, Ljubljana, Sv. Petra c. 29. Ogledjte si blago in cene v naših izložbah.

Ilgah listke s polnim naslovom. Prijavitelci, ki niso do danes vplačali zneskov, naj to store nemudoma. Odbor jih smatra za obvezne, ker do 5. maja niso odpovedali svojih prijav. Nalaganje in podoben program prejme vsak ob odhodu vlaka. Izletniki, ki stanujejo na progi Ljubljana — Novo mesto — Karlovac — Sušak, lahko vstopajo na svojih postajah. Izletna pisarna Ljubljana, Vogelova ul. št. 3.

Na zagrebški letalski meeting pride bivši angleški letalski minister. Velika letalska razstava v zagrebškem velesejmu je vzbudila veliko zanimanje pri vsem prebivalstvu, in jo je obiskalo do sedaj že okrog 15.000 oseb. Višek pa bo sedveda veliki mednarodni letalski meeting, ki se bo vršil na binkoštno nedeljo in ponedeljek. Nedelja bo posvečena našim domačim letalcem, v ponedeljek pa bo mednarodni meeting, ki se ga bodo udeležili Anglija, Nemčija, Avstrija, Poljska in Italija. Anglijo bo zastopalo 15 letal. Med drugimi bodo zastopali Anglijo bivši letalski minister F. E. Guest, polkovnik Sheldermine, ravnatelj angleškega civilnega letalstva in glasovita letalka miss Winifred Spooner. Po zaključku letalskih tekem bodo angleški letalci odpotovali na turnejo po naši državi in bodo zlasti leteli nad Primorjem, Dalmacijo in Plitvičkim jezeri.

Triglavske dom na Kredarici bo odprtjen in popolnoma oskrbovan od četrka 21. maja do 1. junija 1931. Snežne razmere v Triglavskem pogorju so za smučarje jako ugodne. Pa tudi oni smučarji bodo lahko uživali na Kredarici krasoto zimske naravi v topli spomlad, ker je pot do Doma izgažena. Najlažji dostop je iz Mojstrate preko Krme.

Med pomladjo in polejema je najbolj knjigi, za katero vlada med dekleti veliko zanimanje. Uprava Vigradi, Ljubljana, Ljudski dom, kjer se knjiga naroča, je prejela že številna naročila, dasi knjiga še ni izšla. Izide pač še pred binkoštnimi prazniki. Cena okoli Din 10.—. Ker je videti, da si bo knjigo nabavilo res vsako dekle, priporočamo, naj se, kdor si misli knjigo naročiti, takoj javi upravi Vigradi, Ljubljana, Ljudski dom, da zalogo ne zmanjka.

Za obisk Postojnske jame na Binkoštno nedeljo prodaja vstopnice Putnik, Ljubljana, Dunajska cesta 1 in podružnica v hotelu Miklič, Brezplačni italijanski vizum.

Parkhotel Tivoli, kavarno in restavracijo je prevzel g. Slavko Dolničar.

Interesantna novost o porabi Ovomaltine. Zdravniki so že davno dognali, da je Ovomaltine izborno kreplivo sredstvo. Okusno koncentrirano hranivo se jemlje v toplem mleku kot zajtrk ali južina. Da se more to izborno sredstvo jemati tudi kot prijetno-osvežujoča pijača ob času velike žeje, je tovarna dr. A. Wandera dala v promet zelo priključljivo čašo iz aluminija pod imenom Ovomaltine. V tej posodi se Ovomaltine par sekund premeša in pije kot izborna osvežujoča pijača, ki obenem krepi. Časa se dobiva za ceno 15 Din.

Loterija Jadranske Straže. 15. maja je začela Jadranska Straža z razpečevanjem svojih sreč za glavno žrebanje 8. septembra, za katero je pripravljenih že 830 dobikov v vrednosti 35.000 Din. Vel. kralj je blagovolil odobriti, da se v imenu Nj. kr. Vis. prestolonaslednika Petra, vzhviženega pokrovitelja Jadranske Straže, pokloni kot glavni dobitke zlata ura. S tem poklonom je zelo počastena ta rodoljubna loterija. Srečke se nabavljajo pri administraciji oddelka Jadranske Straže, Beograd, Kosmajna 9. — Izvršni odbor Split.

Omenjamo najpomembnejši učinek Odola, ki naj si ga vsak zapomni. Medtem ko druga mla in zobna čistilna sredstva, kolikor pridejo za dnevo nego zob sploh v poštev, izgube navadno svoj učinek že v nekaj minutah po uporabi, učinkuje Odol še ure potem, ko smo si očistili zobe. Zaradi tega čisto svojskega trajajočega učinka Odola je zobe uničujoče razkrajanje in gnitje v ustih za več ur odstranjeno oziroma zabranjeno.

Kaj bi vsak za Binkošti? Bil lepo oblečen? Res ni samo nemurnost, temveč neki nagon, neko toplo čustvo, ki sili človeka, da se pokaže za Binkošti v novi obleki. Kolikim manj premožnim možem, mladencem in dečkom je ta želja vrhunske vseh pričakovanj za Binkošti. Kljub težkim sedanjim razmeram smo pa že tako daleč, da si tudi najskromnejši lahko privoščijo Tivar obleke za Binkošti, ker je to le malenkostna vsota denarja.

Za ubogo družino Katarine Molč v Prodolah pri Grosupljem je prejela uprava našega lista do današnjega dne naslednje darove: Neimenovana gospa 100 Din, dve služkinji 20 Din, neimenovana g. kanonik 30 Din, neimenovana 50 Din, g. nadučitelj Iv. Kiferle 20 Din, g. dr. I. S. 100 Din, gospodica učiteljica P. Peternel 50 Din, gospa Iva Ivančič 60 Din, g. Al. Agrež, Rim, toplice 20 Din; g. Jos. Judič na Jami 25 Din; neimenovana 100 Din; neimenovana 70 Din; neimenovana 10 Din; neimenovana 100 Din; neimenovana 15 Din; g. Al. Kržišnik 100 Din; neimenovana 200 Din; neimenovana 30 Din; gosp. veletržec I. S. 100 Din; neimenovana 20 Din; neimenovana 60 Din; N. N. 100 Din; Jak. Ražen, tov. delavec, Dovje, 10 Din; N. N. 20 Din; g. I. K. 50 Din; g. P. K. v Ljubljani 50 Din; neimenovani z Bleda 30 Din; g. pisatelj Meško 24 Din; g. L. Ohtsch, rev. gozdar, Marjini grad, 25 Din; ga. Mini Res iz Zagorja 30 Din; g. Ivan Drabler, Dole-Borovnica 30 Din; gosp. Fr. Ratej, Dolgo brdo, 50 Din; ga. Gusti Trebše, Smarje pri Jelšah, 1800 Din; neimenovana 31 Din; skupaj 4584 Din.